



ENCARROLES

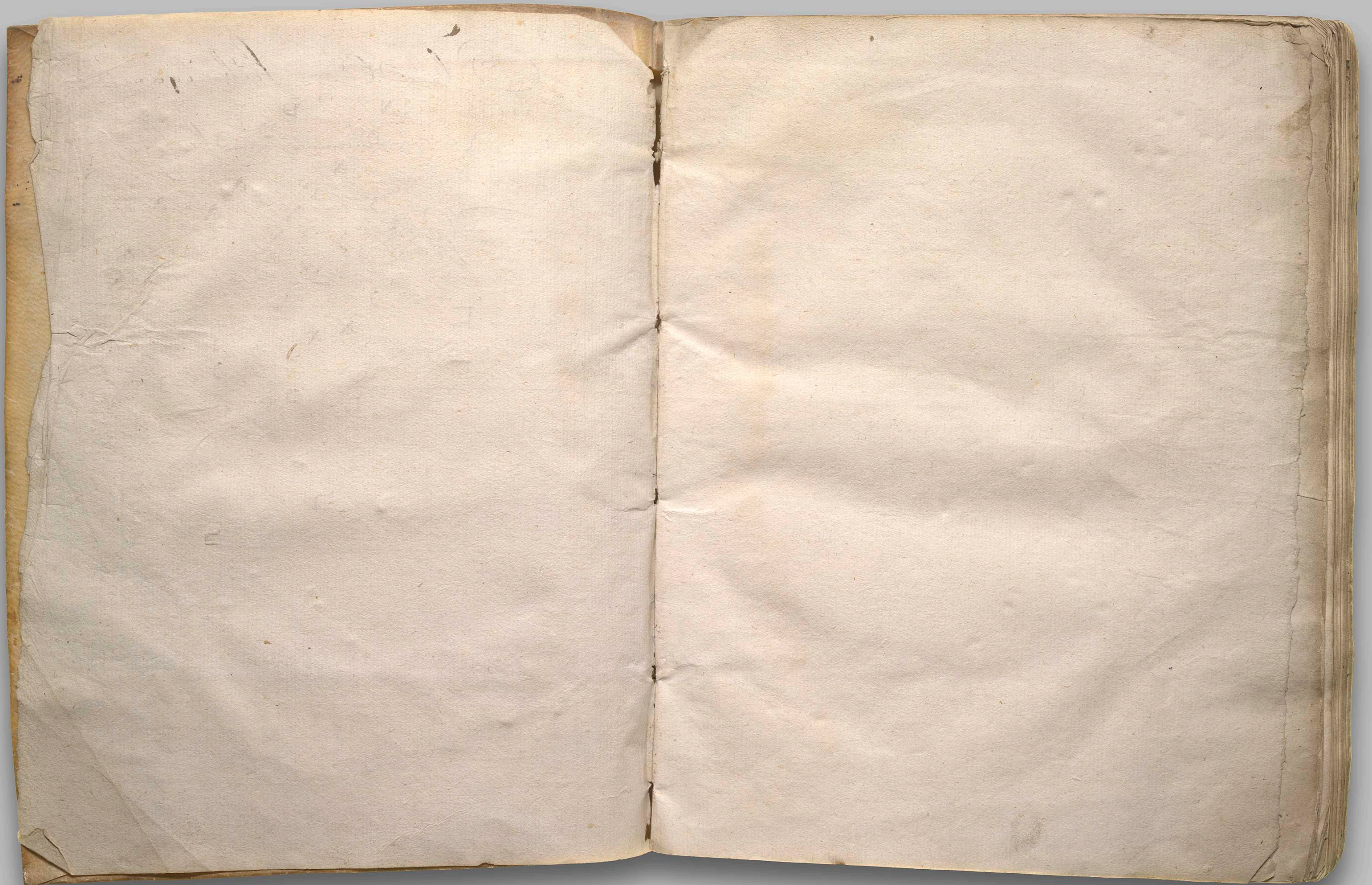
A-P<sup>re</sup>

Plan<sup>de</sup> hebraïque  
Bravo / . & ' v  
Le commencement à la fin

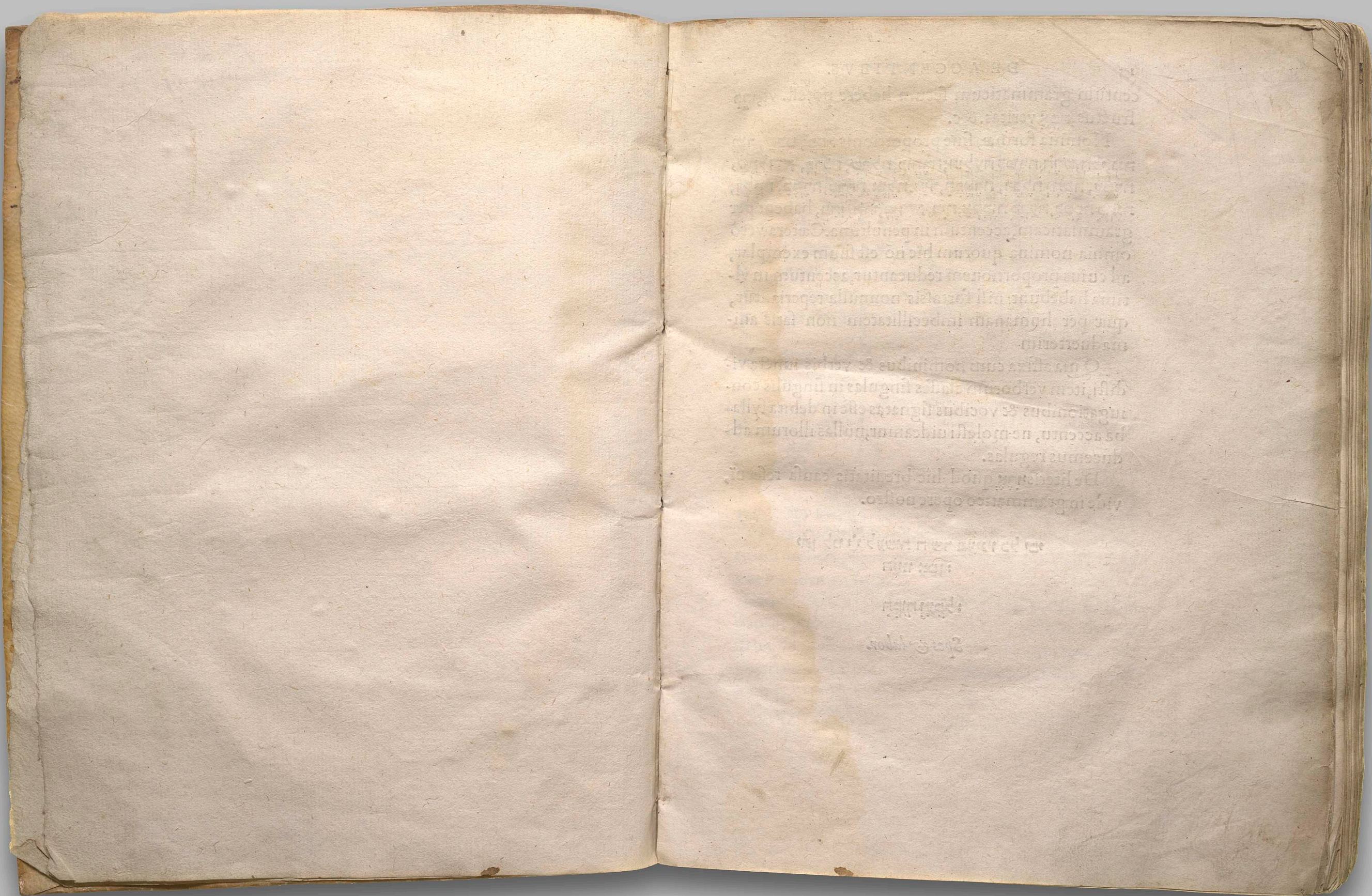
S. Jugot De G.  
1803

Handwritten Hebrew characters and symbols, including Aleph, Lamed, Mem, Nun, and various vowel signs, arranged in a structured manner.















cantur. Quorum officium est, vt præter musices & eleuationis vocis cognitionem, tanquam cola, commata & virgulæ, perfecti & imperfecti sensus orationis etiam notitiam adferant. Non tamen eos omnes æquam in distinguendo potestatem habere dicimus, quandoquidem septem primis sequentis figure exceptis, reliqui grauitatem adferre contextui orationis magis videtur, (vt apud Latinos facit virgula) quàm distinguere.

Alij מְשִׁירִים, id est, ministri qui (quod præcedant tanquam ministri reges, seu distinguentes accentus, nomen famuli sortiti sunt) continuantes orationem, syllabam, quam occupant, celeritate quadam proferendam indicant, donec ad accentum regem, qui distinguendi vim habet, ventum fuerit. Ad musicam etiam faciunt isti, vt distinguentes. Estque etiam vtriusque ordinis accentuum, qua grammatici sunt accentus, semper attollere syllabam in qua ponuntur.

Notandum etiam obiter propter accentus distinguentes (septem primos præsertim) motionum paruarum in magnas plurimum fieri mutationes: videlicet — in —, · in ·· & —, · in ·, · in ·, & seu genuini dictionis in ··.

R 3 Nomina

cet iunctis vnitati, vel digitis numeris sic אָחַר עֶשְׂרִי vndecim, vel vndecimus, עֶשְׂרִי עֶשְׂרִי אָחַר vel עֶשְׂרִי עֶשְׂרִי vndecim, vel vndecima, & cætera. Quandoquidem cardinalia nomina à decem, ordinalia indifferenter esse possunt. Quare in huiusmodi incidens, iudica quid optimè sensui conueniet.

De numero qui fit per literas.

17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	א
34	33	32	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	Exsuperstitio
ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ne quadā ina-
50	49	48	47	46	45	44	43	42	41	40	39	38	37	36	35	34	ni. 15. exprime-
900	800	700	600	500	400	300	200	100	90	80	70	60	50	40	30	20	re solent Heb.
10000	9000	8000	7000	6000	5000	4000	3000	2000	1000	900	800	700	600	500	400	300	pro יוה, ti-
א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	mentes ne sic
א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	num ex
א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	diuinis nomi-
א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	nibus profa-
א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	א	naretur.

Et sic cum aliis literis.

Finale literę etiam interdū ab Hebręorum nonnullis pro numeris vsurpantur, sic

900 800 700 600 500

ו ו ו ו ו

Postremò solent literas pro numeris captas duobus apicibus acutis supersignare, sic, אֵלֶּסֶט 1546.

De accentibus.

Accentus מָעֵם ab Hebræis, id est, gustus, metaphoricè appellatus est.

Accentus in duos diuiduntur ordines. Alij enim מְלָכִים reges (quos Latini distinguentes appellāt) vocantur











ditiones dissyllabas, vel polysyllabas, in quibus prima litera est gutturalis habens  $\text{׀}$ , non rarò habet  $\text{׃}$ . ut,  $\text{הַחֶכֶם}$  sapiens ille,  $\text{מֹתֵי הַהָרִים}$  mōtes illi,  $\text{הָאֲרִידָה}$  arida, Aggæi 2. &c. Si tamen dictio illa fuerit monosyllaba, dices  $\text{הָעָם}$  populus ille,  $\text{הַהָר}$  mons ille per  $\text{׀}$  sub  $\text{ה}$ . Tollitur per syncopen etiam  $\text{ה}$  nonnunquam ad euphoniā, posito tamen puncto  $\text{ה}$  sublato sub litera præcedente, sequente daghes, si sequens illius fuerit capax litera. ut,  $\text{כַּהֵן}$  sicut sacerdos,  $\text{כַּהֲנֵן}$ , &c.

Est etiam hæc litera  $\text{הָאֵל הַקָּרִיָּאָה הַתִּימָה וְהַשְׂאֵלָה}$ , id est,  $\text{ה}$  vocandi, admirandi, atque interrogandi adverbium. ut,  $\text{וְאַרְבָּרָה הַשְּׂמִימִים הָאֵינוּ}$  audite o celi, & loquar (attenti estote testes eorum quæ dicturus sum.) Deuteron. 32.  $\text{הַקָּהָל הָקָה אֶחָת}$  o congregatio lex una (erit,) Num. 15.

Cæterum cum admirationis vel interrogationis est particula, propriè afficitur  $\text{׃}$ , & componitur indifferenter cum nominibus, verbis & cōsignificatiuis. ut,  $\text{הֲיִשׁ בְּהָ עֵץ אֶם-אֵין}$  nunquid filia?  $\text{הֲיִשׁ בְּהָ עֵץ אֶם-אֵין}$  an sit in ea arbor, an non? Num. 13.  $\text{הֲיִשְׁלַם הַיְּסֻס}$  num prosperè cedit? Ezechiel. 17. & alia eodem capite.

Habet itidem  $\text{׀}$  he interrogandi ante gutturales literas. ut,  $\text{הֲאִישׁ}$  an vir?  $\text{הֲעֶבֶד}$  an seruus? Reliqua  $\text{ה}$  officia, nimirum quomodo p nominibus & verbis seruiat modò à fronte, modò à tergo vidisti in grāmatica.

Litera hæc à figura ipsa nomen habet: significat enim  $\text{הַנְּחִימָה}$  uncum, siue harpagonem. Vnde pro  $\text{׃}$  & cōiunctione copulatiua metaphoricè ab Hebræis usurpatur. Aliquando etiam causalis, rationalis, disiunctiua,

seorsim reperitur, in supplementum  $\text{׃}$  adfert daghes complexui sequentis literæ, diciturque  $\text{מִכּוֹן}$  à præda,  $\text{מִכְּוֹן}$  à visitando. Quando autem sequens litera non est capax puncti daghes, sub  $\text{׃}$  ponendum est  $\text{׃}$ . sic,  $\text{מִכְּוִיר}$  ab vrbe.

$\text{׃}$  Huius literæ officij bonam partem suprà in fine pronominis, cum de relatiuo meminimus, vidisti. Est enim relatiuum æquiualeus qui, quæ, quod, generis & numeri omnis: efferturque per  $\text{׃}$  sequente daghes, si sequens litera ab illo non abhorreat. ut,  $\text{אִישׁ שִׁיבִיטֵךְ}$  vir qui visitabit, & frequenter alia. quòd si à daghes abhorreat sequens litera, habebit tantum  $\text{׃}$ . ut  $\text{שִׁאֲמַרְתִּי}$  qui dixi.

$\text{׃}$  Litera hæc ab Hebræis  $\text{הָאֵל הַדִּינָה}$ , id est,  $\text{ה}$  connotatiuum, siue  $\text{ה}$  discretionis vocatur. Sortitumque est tale nomen, quòd sæpenuerò Emphasi & Epitafi vim habeat rem notandi & discernendi, id est, quòd illius expressione crebrò in Hebraïsmo vel altior, vel vehemētior desideretur significatio, intellectus & discretio, quàm verbis expresserit author aliquis. Post se literam seruilem non nisi rarò, admittit. Effertur autem per  $\text{׀}$ , imprimiturque daghes literæ sequenti, si illius fuerit capax: quòd si à daghes abhorreat litera sequens, per  $\text{׀}$  plurimùm venit hoc  $\text{ה}$  effendum. Itidem ante literas affectas seu a, indifferēter habere potest  $\text{׀}$  sequente vel nō sequente daghes. ut,  $\text{הַיְּהוּדָיִם}$  Iehudæi.  $\text{הַצְּפֹרְדִּיקִים}$  vel  $\text{הַצְּפֹרְדִּיקִים}$  ranæ.

Ad venustatē pronuntiationis  $\text{ה}$  hoc (etiā quando est interrogandi vel admirandi adverbium) ante dictiones















sonam patientem referuntur. vt, **לְהַרְגִּי** ad occidendum me, id est, vt me occidas. Exod. 2. Modò ad personā agentē. vt, **כִּרְאוֹתֵי אוֹתָם** cū vidisset ipse eos. 2. Samuelis 6. & alia multa. Preterea notandum, in infinitiuo cū affixis fieri quandam metathesin, siue motionū & transpositionem. Nimirū quod i secundæ syllabæ in **ת**: propter affixū mutatum, sub primā transponatur litera, & **ת** primæ syllabæ in seua etiam mutatum sub secundam.

**מֵאֲסָה** **מֵאֲסָהוּ**  
Et cætera omnia seruata tali forma, pro  
**מֵאֲסָה** **מֵאֲסָהוּ**.

Exemplum formæ alterius infinitiui.

Hæc infinitiui forma cū his tribus, duntaxat pronomibus, eo quo hîc vides modo, componitur: mutato videlicet i in **ת**: & seua sub prima remanente.

Exemplum formæ infinitiui cum **ת** in vltima syllaba, quod admodum rarum est.

Quæ

**פָּקְדָה** **פָּקְדוּ**  
vel vel

**פָּקְדָה** **פָּקְדוּהוּ**  
vel vel

**פָּקְדָה** **פָּקְדוּנִי**  
**פָּקְדָה** **פָּקְדוּךָ**

**פָּקְדָה** **פָּקְדוּהוּ**  
vel

**פָּקְדָה** **פָּקְדוּנִי**  
**פָּקְדָה** **פָּקְדוּךָ**

**פָּקְדָה** **פָּקְדוּנִי**  
**פָּקְדָה** **פָּקְדוּךָ**

Exemplum infinitiui cum affixis quādo secunda litera radicalis est gutturalis.

Spernere **מֵאֲסָה**.

**מֵאֲסָה** **מֵאֲסָהוּ**  
vel vel

**מֵאֲסָה** **מֵאֲסָהוּ**  
vel vel

**פָּקְדָה**

**פָּקְדָה**

**פָּקְדָה** **פָּקְדוּנִי**  
**פָּקְדָה** **פָּקְדוּךָ**

monemus, cū inseparata pronomina verbis magis peculiariter componuntur cum benoni, tunc illud participij significationem referre, ac redolere. Ita vt **פָּקְדָה** visitator mei (meus) **פָּקְדָה** visitans me, melius significet: sic **פָּקְדָה** visitator illius, **פָּקְדָה** visitans illum. **פָּקְדָה** visitator illius foeminae. **פָּקְדָה** visitans illam, & c.

**פָּקְדָה** **פָּקְדוּנִי**  
**פָּקְדָה** **פָּקְדוּךָ**

cundæ syllabæ.

**פָּקְדָה**

Cum hac voce non componuntur inseparata pronomina.

**פָּקְדָה**

**פָּקְדָה** **פָּקְדוּנִי**

Reliqua adde affixa vt supra in **אֵלֶּת**.

**פָּקְדָה**

Regimen **פָּקְדוּנִי**

**פָּקְדוּנִי** **פָּקְדוּנִי**

**פָּקְדוּנִי** **פָּקְדוּנִי**

**פָּקְדוּנִי** **פָּקְדוּנִי**

**פָּקְדוּנִי** **פָּקְדוּנִי**

vel vel

**פָּקְדוּנִי** **פָּקְדוּנִי**

Particip. præterit. **פָּקְדָה**

**פָּקְדָה**

Regimen **פָּקְדוּנִי**

**פָּקְדוּנִי** **פָּקְדוּנִי**

Reliqua facillimè affiges, nimirum semper mutando **ת** literæ **פ** in seua, & afficiendo **ד** eadem motione qua **ל** in **פָּקְדָה**. In foeminino **פָּקְדָה**, & in plurali **פָּקְדוּנִי**, foem. couertitur in **ת**, vt in **פָּקְדָה** & **פָּקְדוּנִי**, quæ, vt illic sub **ד** in seua, itidem hîc commutatur vbique sub **פ**.

Cum infinitiuis, affixa composita modò ad personam

Infinitiuus **פָּקְדָה**

**פָּקְדָה**



פֶּקֶדוֹנוֹ  
פֶּקֶדוֹנוֹ  
פֶּקֶדוֹנוֹ

in eadem

vel                      vel

vel

\* Visitator pa-  
perum.

Regimen

P<sub>3</sub> cundæ

\* Cum personæ פקדוֹת &

\* פקדת & פקדתי

פמדתיהו

פְּקֻדֹתֶיךָ פְּקֻדֹתֶיךָ

פסדתינו

פְּקָדוֹתַיִם      פְּקָדוֹתַיִן

vel

פְּקָדוֹתָיו

פְּקֻדֵי יָכֶם      פְּקֻדֵי יָכֶן

פְּקָדֵינוּ

Tertia persona plu-  
ralis.

פסד

פקדות

פִּקְדוֹן פִּקְדוֹן

פיראונ

פֶּקֶדוֹן      פֶּקֶדוֹן

פִּקְרוּכֶם פִּקְרוּכֶן

פְּקָדוֹנוֹ

פְּדֻתָם וְפְדֻתָם

פסוקים

פזמון



—verò secūde syllabę (quod hīc obseruandum) vbique in  $\tau$ . præterquàm cū duobus, כֶּם כֹּן. Quæ quidem etiam in nomine, potestatem habent mutandi  $\tau$  secundæ syllabæ in  $\tau$ .

*Annotatio.*

Hoc loco etiam obser-  
uandum, quinque esse in-  
separata pronom. quæ ma-  
gis familiaria sunt verbis  
quàm nominibus, nempe  
וְ, וָ, וּ, וּ, וּ. Quando-  
quidem nusquam cum no-  
minibus composita reperi-  
re licet, duobus וְ & וּ ex-  
ceptis, quæ à nominibus  
quiescentibus לְמַדְּהָא potissimum  
admittuntur. Illa su-  
prà vide.

Tertia persona foemina  
 singular. cum affixis mu-  
 tat ה in ו raphatum vt fit su-  
 pra in צרקה.

Aliquando tamen veni  
statis pronuntiationis causa, duæ in vnam admi-  
niculo daghes contrahuntur literæ: hoc est, ת illud  
aspiratum, in quod ה foem. conuertitur, mutato ה

P 2 prono;

\* Hæc persona  
si habeat accē-  
tum in vlt. de-  
finit in  $\overline{\cdot}$ , si  
verò in penult.  
in  $\text{—}$ .

	vel		
		פִּקְדוֹהוּ	
פִּקְדוֹךְ		פִּקְדוֹךְ	
		פִּקְדוֹנִי	
פִּקְדוֹן		פִּקְדוֹם	
פִּקְדוֹן		פִּקְדוֹם	
		פִּקְדוֹנוֹ	
		פִּקְדוֹהוּ	
פִּקְדוֹתָהּ		פִּקְדוֹתָהּ	
vel	vel		
פִּקְדוֹתָהּ		פִּקְדוֹתוֹ	
פִּקְדוֹתָךְ		פִּקְדוֹתָךְ	
		פִּקְדוֹתֵי	
פִּקְדוֹתוֹ		פִּקְדוֹתָם *	
vel	vel		
פִּקְדוֹתוֹ		פִּקְדוֹתָם	
פִּקְדוֹתָן		פִּקְדוֹתָם	
		פִּקְדוֹתָנוֹ	
		פִּקְדוֹתָ	
פִּקְדוֹתָהּ		פִּקְדוֹתוֹ	
	vel		
		פִּקְדוֹתָהּ	
		פִּקְדוֹתֵי	
פִּקְדוֹתָ		פִּקְדוֹתָם	
vel aliquado		פִּקְדוֹתָמוֹ	
		פִּקְדוֹתָנוֹ	

laba non sit ∴, mutant holem in ∴, perinde atque  
in חֲלִיָּה, חֲלִיָּה, חֲלִיָּה, חֲלִיָּה, חֲלִיָּה.

Reliqua tu adijunge pronomina secundum cano-  
nes grammatices ingenij tui periculum faciendo.

Duplicantia ꝑꝑ.

Multa sunt ex duplicantibus עין nomina, quæ duas duntaxat habent literas expressas, quemadmodum verba. Ex quibus, quæ motione magna affecta sunt, aduenientibus affixis, vel literis formativis numeri pluralis, vel generis, illam mutant in motionem parvam propter daghes sequens, quod apparere facit litera vel syllaba aduentitia. vt תם perfectus, תמי, תמך, תמו. &c. In numero plurali תמים. Fœmininum genus תמה. sic קן nidus, קני קני, קנה, &c. In plurali קנים: itidem עין fortitudo, עוי, עוה, vel עוה, עוי, vel עי.

Quæ porro ex literis **האמנותי** habent **מ** prefixū radicali, nusquam = sub tali aduentitio **מ** mutāt. vt, **מִסָּד**, in regimine **רוּעָה מִסָּד** tabernaculum pastoris. Cum inseparatis pronomi-  
nibus **מִסְכֵּן**, **מִסְכָּה**, **מִסְכֵּי**. Pluralis numerus **מִסְכִּים**: sic **כִּנֹּי** clypeus, **כִּנֵּי**, **כִּנָּה**, **כִּנֵּי**, in plu-  
rali **כִּנֵּים**. Eadem est dictionis **מַעֲוֵי** ratio. vt, **מַעֲוֵי**, mu-  
nitio eius, &c. In plurali **מַעֲוִים**.

AFFIXA CVM VERBIS.

In præterito aduenienti-  
bus affixis , - primæ sylla-  
bæ vt suprà in nominibus  
in *hwp*, in seua conuertitur.  
- verò

Exemplum:

Præteritum עברה  
פחד  
פסקה  
פארן  
vel







Ex quiescentibus עין pauca quædam sunt, quæ  
suas mutant motiones in æquivalentes. vt, טוב in re-  
gimine duntaxat singulari mutat holem in ו, & dici-  
tur טוב לרב bonum, siue lætitia cordis. ראש dies,  
caput, holem in plurali numero in = commutant.  
vt, ראשים dies, = capita. Quandoquidẽ æquiualeat  
semper motio magna motioni magnę, & parua par-  
uæ. Cum affixis ראשיו dies eius, creberrimũ est,  
capita eius, Esa. 15. similiter עיר vrbs, quod quiescit in  
aiin, in plurali mutat hirc magnũ in =, dicimũsque  
ערים vrbes, cum affixis עריהו vrbes eius: sic cum affixis  
aliis frequẽter, sed breuitati studẽtes perstringimus.

Præterea quædam in hoc inueniuntur ordine, quæ  
habent in statu singulari absoluto ו mobile, quod in  
regimine & cum affixis fit quiescens. vt מות mors.  
תוך medium, ludic. 16. in regimine מות ישרים mors  
iustorum, Num. 23. תוך מים mediū aquarum, Gen. 1.  
Et cum affixis מותו mors illius, כותך mors tua, וכוך  
medium illius, תוכך medium tui. & sic de alijs.

Huius classis alia denique plura sunt, quæ i mobili in statu absoluto, in regimine & affixis faciunt quiescere in . . . וַיֵּת, בֵּית, & similia. In regimine בֵּית אֱלֹהִים domus Dei, וַיֵּת שֶׁמֶן oliua olei, id est, oliua fructifera. Cum affixis וַיֵּתוּ, וַיֵּתְךָ, בֵּיתְךָ, בֵּיתוֹ: in plurali וַיֵּתִים, in regimine וַיֵּתִי, cum inseparatis pronomibus וַיֵּתִיךָ, וַיֵּתִיךָ, &c. Non tamen dicimus בֵּיתִים pro plurali בֵּית, sed בָּתִּים, posito daghes pro י in ת. Vbi præterea summa est irregularitas, nimirū quòd in eo post motionem magnam nullo interposito accentu,

Mutationis :: vtriusque syllabæ exemplum.

Numerus singularis.

אֶלְתָּנוּ	אֶלְתָּהֶם	אֶלְתָּהֶן
אֶלְתָּנוּ	אֶלְתָּהֶם	אֶלְתָּהֶן
אֶלְתָּנוּ	אֶלְתָּהֶם	אֶלְתָּהֶן
אֶלְתָּנוּ	אֶלְתָּהֶם	אֶלְתָּהֶן

Exemplum mutationis :: in nominibus foemin.  
habentibus radicale, & non aduentitiũ, quæ  
tunc numerum plural. habere possunt.

Numerus pluralis.

Numerus singularis.

	קשתות	קשת	* Arcus fortis.
Regi.	קשתות מלחמה	קשת גברים	* Arcus bellis.
	קשתותיו	קשתו	(bellici.)
	קשתותיד	קשתיד	
	קשתותי	קשתיי	
	קשתותם	קשתם	
vel	vel	קשתכו	
	קשתותיהן	קשתנו	
	קשתותיכם		
	קשתותינו		

Fallit in hoc plurali nomine fœmin. regula ∴ secundæ syllabæ, eo quòd cum omnibus affixis in fœna semper conuertatur.

Defectiuorum pe nun & quiescentium pe iod,  
aliorumque imperfectorum nominum classes, quæ  
vel <sup>inmutabiles</sup> itatas semper habent motiones, vel secundum su  
periores mutantur regulas, consultò omittimus.

Quorundam quiescentium ¶ ¶ ¶ a præscriptis legibus degeneratio.

Ex



tatur motio prioris syllabæ.

문명사상

Numerus singularis.

† Abominati  
labiorum im-  
pietas.

\* Abominatio-  
nes gentium.

(continued)

Mutationis holem exemplum.

† Suffitus aro-  
matum.

matum.

Dr. Bapso Dutta est pay. 77<sup>rs</sup>

O 3

\*Visis dico pro  
pter senalectū,  
quod non fa-  
cite legitimam  
syllabam.

in nominibus fœmininis

Numerus pluralis.

Numerus singularis.

צדקות יחיה Regimen

Regula.

nitium casum, aut illi affiguntur in separata prope

Regula.

In numero plurali absoluto ferè nunquam mutatur



Numerus pluralis.

*Menses anni.	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים
	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים
	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים
	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים

Si quando verò secunda radicis litera fuerit vel א, vel ה, specie quadam metathesis transferetur sub illam ה; in quod mutatur holem primæ syllabæ, ה sub prima litera collocato.

Exemplum:

Numerus pluralis.

Numerus singularis.

*Tabernaculū pastoris.	אֶהְיֶה	אֶהְיֶה	אֶהְיֶה	אֶהְיֶה
	אֶהְיֶה	אֶהְיֶה	אֶהְיֶה	אֶהְיֶה
	אֶהְיֶה	אֶהְיֶה	אֶהְיֶה	אֶהְיֶה
	אֶהְיֶה	אֶהְיֶה	אֶהְיֶה	אֶהְיֶה

De motionum mutatione in nominibus fœmininis.

Genus fœmininum & numerus quomodo cognoscatur, satis suprâ explicui. Superest igitur nunc duntaxat dicere, vt fœmininorum nominum motiones mutantur ferè secundum masculinorum canones: seclufa tamen (quantum ad motionum mutationem attinet) semper prima syllaba, vt in צְדָקָה iustitia, non connumerata syllaba prima צ, ה primæ syllabæ erit sub ד, & secundæ sub ק sic, דָּקָה, & mutabitur vtrunque iuxta regulas præscriptas. Quæ regula

O 2 intelli-

Numerus pluralis.

*vicini Hispaniæ.	שְׂכָנִים	שְׂכָנִים	שְׂכָנִים	שְׂכָנִים
	שְׂכָנִים	שְׂכָנִים	שְׂכָנִים	שְׂכָנִים
	שְׂכָנִים	שְׂכָנִים	שְׂכָנִים	שְׂכָנִים
	שְׂכָנִים	שְׂכָנִים	שְׂכָנִים	שְׂכָנִים

Exemplum mutationis .. secundæ syllabæ in

Seua, quando primam syllabam constituit alia motio quàm ה.

Numerus pluralis.

Numerus singularis.

Regimen	כָּרְמִים	כָּרְמִים	כָּרְמִים	כָּרְמִים
	כָּרְמִים	כָּרְמִים	כָּרְמִים	כָּרְמִים
	כָּרְמִים	כָּרְמִים	כָּרְמִים	כָּרְמִים
	כָּרְמִים	כָּרְמִים	כָּרְמִים	כָּרְמִים

δ Seua secundæ literæ in ה: commutatur altero seua sequente sub tertia. Nam alioqui duplex seua legeretur, sic כָּרְמִים, quod fieri non potest.

De holem.

Holem in nominibus perfectis non mutatur, nisi priorem syllabam constituat, & habeat post se .. Tunc autem in omnibus causis mutandi puncta, convertitur in ה:.

Exemplum.

Numerus singularis.

Regimen	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים
	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים
	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים
	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים	חֲדָשִׁים

Numerus

\* Mensis die-  
rum, id est, mē-  
sis integer, cō-  
stans omnibus  
suis diebus.



Numerus pluralis.

עֲלִיָּהוּ	עֲלִיָּהֶם	Regimen	עֲלִיָּהֶם
עֲלִיָּהוּ	עֲלִיָּהֶם	עֲלִיָּהֶם	עֲלִיָּהֶם
	עֲלִיָּהֶם	עֲלִיָּהֶם	עֲלִיָּהֶם

Quando prima thematis est vel  $\epsilon$ , vel  $\eta$ , & afficitur .. sequente .. sub secunda litera, illud .. in singulari quidem numero cum affixis, in plurali regimine, quatuorque affixis  $\text{בֶּן}$ ,  $\text{בָּם}$ ,  $\text{הוּן}$ ,  $\text{הֶם}$ , in ... commutatur, ex quo quidem ... propter alterum seu a sequens detrahitur seu a, & remanet tantum ... De hac re latius supra, cum de semipunctis memini.

Ceterum in hoc archetypo ubique in aliis vocibus pro .. vides -, cum gutturalis litera purum seu a (in quod alioqui commutandum esset ..) in principio dictionis minimè habere possit.

Eadem est ratio dictionis  $\text{חֶלֶק}$ , & similium.

De .. alterius syllabæ.

Transferi secundæ syllabæ vel in -, vel in seu a eadem omnino ratione commutatur, qua = eiusdem syllabæ, modò in prima syllaba sit -. Quandoquidem si priorem syllabam constituat alia motio quam -, hoc .. in seu a commutandum semper venit.

Exemplum quando = præcedit ipsum ..

Numerus singularis.

	שָׁכֵן	Regimen	שָׁכֵן
* vicinus Sa-	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן
maria.	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן
	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן

O Numerus

Exemplum quando in secunda syllaba est -.

Numerus pluralis.

Numerus singularis. \* vinum, vel

שָׁכֵן	שָׁכֵן	Regimen	שָׁכֵן
שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן
שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן
שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן
שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן
שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן
שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן
שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן

Exemplum, quando in secunda syllaba est ..

Numerus pluralis

Numerus singularis.

שָׁכֵן	שָׁכֵן	Regimen	שָׁכֵן
שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן
שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן
שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן
שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן
שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן
שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן
שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן	שָׁכֵן

Annotatio.

& Seu a in quod mutatum est .. primæ syllabæ, in hiric conuertitur, eò quòd .. secunda motio commutanda veniat in alterum seu a per suum canonem.

Exemplum quando prima litera est  $\epsilon$ , vel  $\eta$ .

Numerus singularis.

עֲלִיָּהוּ	עֲלִיָּהוּ	Regimen	עֲלִיָּהוּ
עֲלִיָּהוּ	עֲלִיָּהוּ	עֲלִיָּהוּ	עֲלִיָּהוּ
עֲלִיָּהוּ	עֲלִיָּהוּ	עֲלִיָּהוּ	עֲלִיָּהוּ
עֲלִיָּהוּ	עֲלִיָּהוּ	עֲלִיָּהוּ	עֲלִיָּהוּ

Numerus







nominibus. Iisdem enim motionibus in omnibus aliis nominibus afficietur illa.

De :: primæ syllabæ.

Segol primæ syllabæ, quæcunque accesserit mutationis causa, conuertetur in seua.

De :: secundæ syllabæ.

Segol secundæ syllabæ, semper mutatur in seua, præterquam in nomine plurali absoluto, vel etiam in nomine ipso plurali cōposito cum quibuscumque affixis aliis quàm כן, כם, הן, הם, vbi commutatur in ם.

Exemplum:

Numerus pluralis.

Numerus singularis.

* vestis Petri. & vestes purpure.	Regimen אֶרְנָן		Regimen אֶרְנָן	
	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם
	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם
	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם
	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם
	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם
	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם
	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם	בְּנֵיהֶם

Regula.

† In nomine singulari genitium regente non mutantur motiones nisi ם, & :: quod quidē :: habeat ם, vel ante se, vel post se.

Hic ubique est hiric pro seua, propter alterum seua sequens, in quod mutatum est :: secundæ syllabæ per suam regulam.

Exemplum, quomodo mutetur :: in ם, quod

illæ sint motiones commutabiles

vicaria quadam substitutione.

N 3 Numerus

כן, כם, componitur, permutatur in seua. Alias autem statuta motio est.

Exemplum:

Numerus pluralis.

Numerus singularis.

Regimen שְׁלֹמֹה		Regimen קְדֻמוֹנִי	
מְשָׁלִים	מְשָׁלִים	מְשָׁלִים	מְשָׁלִים
מְשָׁלִים	מְשָׁלִים	מְשָׁלִים	מְשָׁלִים
מְשָׁלִים	מְשָׁלִים	מְשָׁלִים	מְשָׁלִים
מְשָׁלִים	מְשָׁלִים	מְשָׁלִים	מְשָׁלִים
מְשָׁלִים	מְשָׁלִים	מְשָׁלִים	מְשָׁלִים
מְשָׁלִים	מְשָׁלִים	מְשָׁלִים	מְשָׁלִים
מְשָׁלִים	מְשָׁלִים	מְשָׁלִים	מְשָׁלִים

Regula.

Omne nomen & participium masculinum numeri pluralis positum in statu regiminis, vel cum affixis compositum, per Apocopen abiicit ם status absoluti: remanente tamen pro indice numeri pluralis, quiescente: præterquam cum affigitur ם primæ personæ pronomen: tunc enim, ne duo יוֹרִים concurrant, ם pluralis numeri index euanescit, & ם pronomen habet ante se literam affectam ם. Eadem etiam est de dualibus nominibus ratio. vt, a שְׁפָה labium שְׁפָה duo labia: In regimine מְרַמֶּה labia mendacij (dolosa.) Psal. 17. cum affixis שְׁפָה labia illius, שְׁפָה labia tua: & sic cum affixis aliis frequenter.

Annotatio.

Obserua diligenter in hoc nomine מְשָׁלִים tanquam in archetypo, quibusnam motionibus affecta fuerit tertia thematis litera accedentibus inseparatis pronominibus.



Potest adhuc etiam vtraque nonnūquam esse rationalis cōiunctio, aut temporis aduerbium pro sensus commoditate.

Interrogatiua sunt *מי*, de homine duntaxat, *מה* & *מה* de quacunque alia re, homine excepto.

*Quæ motiones mutationi obnoxia, & unde oriatur illarum permutatio.*

Motiones vocales mutabiles sunt tantū quatuor, *ו, י, ו, ו*, & *holem*, quæ quatuor de causis mutantur.

Prima est syntaxis siue regimen, quando nomen regit genitiuum casum.

Secunda est pronomen inseparatum, siue pronominis inseparabilis subiunctio.

Tertia est pluralis numerus, id est, quando formatur numerus pluralis à singulari.

Eadem est de numero duali ratio.

Quarta est foemineum genus, siue formatio generis foeminini à masculino, vt à *יקר* inclitus, *יקרה* inclita.

De *ו* primæ syllabæ.

Camets sub prima litera nominis, quæcunque exurgat mutationis causa, & quæcūque fuerit in secunda syllaba motio, mutatur in seua.

De *ו* alterius syllabæ.

Camets secundæ nominis literæ subscriptum, quando nomen singulare regit genitiuum casum, vel quādo componitur cum altero affixorum *כּוּ*, *כּם*, *כּם*, mutatur in *ו*. Quando verò nomen plurale regit genitiuum casum, vel cum pronominibus *הוּ*, *הם*, *הם*, *כּם*

N 2

Ablat.	Vocat.	Accusat.	Dat.	Nominat.
à te.	ô tu	te	tibi	tu

<i>אֵת</i> & <i>מִמֶּךָ</i>	<i>אַתָּה</i>	<i>אֹתְךָ</i>	<i>לְךָ</i>	<i>אַתָּה</i>
-----------------------------	---------------	---------------	-------------	---------------

Numerus pluralis.

Ablat.	Vocat.	Accusat.	Dat.	Nominat.
à vobis.	ô vos	vos	vobis	vos

<i>מִמֶּנּוּ</i>	<i>אַתֶּם</i>	<i>אֹתְכֶם</i> & <i>לְכֶנָּה</i>	<i>לְכֶם</i>	<i>אַתֶּם</i> & <i>אַנְכֶם</i>
------------------	---------------	----------------------------------	--------------	--------------------------------

Pronominis primæ personæ vtriusque generis

Numerus singularis.

Ablatiuus	Accusatiuus	Datiuus	Nominatiuus
à me.	me	mihi	Ego

<i>מִמֶּנּוּ</i> & <i>מִמֶּנּוּ</i>	<i>אֹתִי</i>	<i>לִי</i>	<i>אֲנִי</i> & <i>אֲנֹכִי</i>
-------------------------------------	--------------	------------	-------------------------------

Numerus pluralis.

Ablatiuus	Accusatiuus	Datiuus	Nominatiuus
nobis.	nos	nobis	nos

<i>מִמֶּנּוּ</i>	<i>אֹתְנוּ</i>	<i>לָנוּ</i>	<i>אֲנֵנוּ</i> vel <i>אֲנֶנּוּ</i> vel <i>אֲנֵנוּ</i>
------------------	----------------	--------------	---

Sunt præterea aliæ quædam voces, quibus in numero singulari duntaxat, pro pronominibus demonstratiuis vtuntur. vt, *זה* hic, iste, masculini generis.

*זו*, hæc, ista, gen. foem. & *זוּ*, vtriusque generis.

In plurali autem pro vtriusque generis pronomine demonstratiuo habent *הֵם* hi, isti, vel *הֵא*, istæ. Cui in fine aliquando, (vt supra in obliquis quorundam pronominum) ad euphoniā & scripturæ decorum additur *ה*, & daghes in *ל*, sic *הֵלֶם*.

Est illis etiam *אֵשֶׁר* relatiuum vtriusque generis & numeri, & *שֶׁ*, corruptè ab illo deriuatum eiusdem significationis, quod daghes sequitur in prima litera dictionis, cum quā cōponitur, si illius fuerit capax.

Potest



Pronominis tertiæ personæ generis masculini numerus singularis.

Ablatiuus.	Accusatiuus	Datiuus	Nominatiuus
ab illo.	illum	illi	ille

\*Epenthesis  
ad ornatum.

מִמֶּנּוּ	אוֹתוֹ	לוֹ	הוּא
-----------	--------	-----	------

Numerus pluralis.

Ablatiuus.	Accusatiuus	Datiuus	Nominatiuus
ab illis.	illos	illis	illi

מֵהֶם	הֵם & הֵנָּה	לָהֶם & לָמוֹ	אוֹתָם & אֵתָהֶם
-------	--------------	---------------	------------------

Pronominis tertiæ personæ foemini generis numerus singularis.

Ablatiuus.	Accusatiuus	Datiuus	Nominatiuus
ab illa.	illam	illi	illa

מִמֶּנָּה	אוֹתָהּ	לָהּ	הִיא
-----------	---------	------	------

Numerus pluralis.

Ablatiuus.	Accusatiuus	Datiuus	Nominatiuus
ab illis.	illas	illis	illæ

מֵהֶן	הֵנָּה & הֵנָּה	לָהֶן	אוֹתָן & אֵתָהֶן
-------	-----------------	-------	------------------

Pronominis secundæ personæ masculini generis numerus singularis.

Ablat.	Vocat.	Accusat.	Dat.	Nominat.
à te.	ô tu	te	tibi	tu

מִמֶּךָ	אַתָּה	אוֹתָךְ & אֵתָךְ	לָךְ & לָכָּה	אַתָּה
---------	--------	------------------	---------------	--------

Numerus pluralis.

Ablat.	Vocat.	Accusat.	Dat.	Nominat.
à vobis.	ô vos	vos	vobis	vos

מֵכֶם & מִכֶּם	אַתֶּם	אֵתְכֶם	לָכֶם	אַתֶּם
----------------	--------	---------	-------	--------

Pronominis secundæ personæ foeminini generis numerus singularis.

N Nominat.

Pronomina inseparata, quæ & affixa,  
à situ suo dicuntur.

Numerus pluralis. Numerus singularis.

Prima	secunda	Tertia persona.	Prima	secunda	Tertia persona.	
בָּם	הֵם, הֵנָּה		הִי	הוּא, הִיא	הוּא, הִיא	Masculina.
נָם	הֵנָּה		נָה	הֵנָּה	הֵנָּה	Communia.
בָּן	הוּא, הִיא		בָּת	הֵנָּה	הֵנָּה	Fœminina.

Hæc inseparata pronomina nihil aliud certè sunt quàm breuitatis lingue causa, postpositiue siue subiunctæ dictionibus literæ, vel syllabæ, ex integris separatis deductæ. Quare non indecenter corrupta pronomina vocari possunt.

Obseruandum obiter הֵם illi, & הֵנָּה illæ, & seorsum & in compositione, (sed mutato in compositione in ::) tanquam inseparata interdum inueniri.

Annotatio.

Quia dictum est separata siue integra pronomina tantum esse nominatiui vel vocatiui casus, & obliquos ex inseparatis cõpositis cum articulis, vel præpositionibus fieri: notabis ob id, ne sequentia exempla declinationis pronominum, quod genitiuum casum non habeant, te conturbent, inseparata pronomina nunquam nisi cum nominibus composita esse genitiui casus. Quandoquidem casus illi qui à fronte habent relatiuū וְ, quanuis passim, sed ineptè, à grammaticis nonnullis genitiui casus esse tradantur, sunt potiùs periphrales ad possessionem significandam: vt בְּנִי שְׁלִי, vestis quæ (est) mihi: pro vestis mea. בְּנֵיכֶם שְׁלָכֶם vestes quæ vobis (sunt.) pro, vestes vestræ. &c.

Pronominis



cant, vel quando cum pronomine, vt hîc vides, componitur, in :: commutatur. Crebrò etiam cum pronomi-  
nibus compositus mutat in י, ita vt dicere liceat non אני, sed יא me. non אתך, sed יאך te. &c.

## De pronomine.

Accidentia pronominis quæ sunt genus, numerus, persona, figura, casus & declinatio, exempla sequentia te satis docebunt.

Primum tamen notandum ex Hebræorum pronomi-  
nibus alia separata dici, quòd in oratione separatim reperiantur, alia inseparata, quòd semper cum aliqua orationis parte componantur: affixa etiam appellata sunt pronomina, quòd ita fini dictionũ semper affigantur, vt cum illis vna videatur esse dictio.

## REGVLA.

Pronomina separata siue integra nunquam nisi nominatiui, vel vocatiui casus reperiuntur. Illa hîc subscripta vide.

Numerus pluralis.			Numerus singularis.		
Prima	Secunda	Tertia persona.	Prima	Secunda	Tert. persona.
	vos	illi		tu	ille
Masculina.	אתם	הם		אתה	הוא
	nos			ego	
Communia.	אנחנו			אני	
	vos	illæ		tu	illa
Fæminina.	אתן	הן		את	היא

Obliqui casus, vt videbis, ex inseparatis fiunt pronomi-  
nibus: qui cognoscuntur ex articulis, vel præpositionibus quibuscum componuntur.

Pronomina

tum est negotij, perstringam. Hac grammatici Hebræorum (vt iam supra dictum est,) completi solent articulum, pronomem, aduerbium, coniunctionem, præpositionem, & interiectionem. Sed cum tot omnino sint aduerbiorum & interiectionum significationes, præpositionum genera quot apud Latinos, præterea cum nulla habenti lexicon in his sit difficultas, quæ de articulis duntaxat & pronomi-  
nibus dicenda videbuntur, persequemur.

## De articulis.

Articuli apud illos omnis generis & numeri sunt tantum tres.

ה, quod effertur per - sequente daghes, si sequens litera fuerit illius capax, nam alioqui plurimum habet sub se -, vt cum de officio seruiliũ literarum septem præsertim loquemur, videre latius licebit, nominatiuo, genitiuo, vocatiuo etiam nonnumquam inseruit.

ו, datiuum indicat, & habet propriè seua, quod tamen, quando sequens litera affecta est altero seua, mutatur in hirc, ne seua sequens legatur, & concursus fiat duorum וואי in principio dictionis contra canones grammatices.

א, accusatiui casus est articulus, qui aliquando seorsum scribitur, aliquando verò in compositione inuenitur. vt, אתם vos: alij duo verò nempe ה & ו, nusquam nisi compositi reperiuntur. Huius propria motio est, quod quando sequenti dictioni iungitur par virgulam Maccaph, quam Græci ὁδὲ vocant,



93 DE NOM. QVATVOR ET QVIN. LIT.

citur in plurali. תנחומים & תנחומות Solatia. Ieremiæ 16. & Iob. 15. & pleraque eius generis alia, quæ vsus & Lexicon facile tibi suppeditabunt.

Quatuor aut quinque radicalium literarum nomina multa sunt numero, in quibus cum à verbo deriuantur, repetitur, (vt in huius generis verbis,) prima & secunda litera, vel (presertim in his quæ quinque sunt literarum) ad euphoniā, vel per epitāsin id est, augendæ significationis gratia, secunda & tertia.

Quæ porrò quatuor aut quinque constant literis dissimilibus multò plura sunt, potiùs exotica & peregrina, quæ in Hebraïsmum propter rerum mutationes irrepserunt. Illa lexicon suppeditat.

Cæterum his archetypis beneuole lector (quos omnes imbecillitate fragilitatēque humana quauis fortassis non expresserimus) tibi ita strauimus iter, vt ex illorū collatione cætera omnia nomina, quæ tibi diligenti & attento occurrent, intelligas: quoniam verè dixit ille תן להכם ויהם עור Præsta sapienti, & sapiet adhuc. prouerb. 9.

De מלה, id est, consignificatiuo, tertia orationis parte.

Iam duabus absolutis partibus orationis, paucis tertiā, in qua quidē diligenter attendenti non mul-

M 3 tum

Quatuor literarum nomina.

בבבב à בבבב  
צצצצ à צצצצ  
קקקק à קקקק

Quinque literarum nomina.

יריריריר à יריריריר  
אוראוראור à אוראוראור  
שחרשחרשחר à שחרשחרשחר

DE NOM. IMPERFECTIS.

תח	א	תחי	א	תחי	א
צח	א	צחי	א	צחי	א
תא	א	תאי	א	תאי	א
צא	א	צאי	א	צאי	א
תא	א	תאי	א	תאי	א
צא	א	צאי	א	צאי	א
תא	א	תאי	א	תאי	א
צא	א	צאי	א	צאי	א
תא	א	תאי	א	תאי	א
צא	א	צאי	א	צאי	א

Duplicantia עץ.

מור	א	מורי	א	מורי	א
צור	א	צורי	א	צורי	א
תא	א	תאי	א	תאי	א
צא	א	צאי	א	צאי	א
תא	א	תאי	א	תאי	א
צא	א	צאי	א	צאי	א
תא	א	תאי	א	תאי	א
צא	א	צאי	א	צאי	א
תא	א	תאי	א	תאי	א
צא	א	צאי	א	צאי	א

Nominum compositorum ex supradictis imperfectorum formis classes, quòd in illis parum sit negotij, consultò omittimus, proptereà quòd ex illis immixta quædam quandoque videas ordinibus simplicium nominum. Adhæc quæ ex singulis classibus singulari numero carent, ex singulari analogia, quæ fingenda est, metienda sunt, vt à singularibus תנחומים & תנחומות, in vsu nō sunt in sacris authoribus, seruata conuenientia siue proportionē dicitur



M 2

Quiescentia ויין.

סֹד	à	אָסוּד	קוֹם	à	תְּקוּמָה	נֹר	à	מַגּוֹר
קוֹם	à	קָמָה	נוֹחַ	à	הִנָּחָה			מַגּוֹר
		צָדָה	פּוֹג	à	פִּיגָה	כוֹן	à	מְכֻנָּה
צוּר	à	צִידָה	רוֹשׁ	à	אַרוֹץ	בוּךְ	à	מְבֻכָּה
קינָה								



## Octavo







tes, nulla superaddita seruili & aduentitia: ne quis enim à recta declinet, in proximè sequenti catalogo (vt in sequentibus cæteris imperfectorum suos expressi) visum est mihi ordine & serie archetypos exprimere, ad quorum analogiam seu proportionem, sine controuersia doctiorum iudicio, cætera reduci & referri possint perfecta nomina nullâ ascitam habentia ancillantem literam: nisi quandoque fortassis quædam occurrant, quæ tantum aut semel, aut rarissimè in vsu sunt in bibliis sacris, quorum ratio grammaticorum præceptorum scriptoribus non habenda est. vt <sup>שׁוֹנִים</sup> ciuitatis nomen 4. Reg. 4. <sup>חֲרֹן</sup>, unde, vt kimio in Miclol placet, <sup>אֵן</sup> & <sup>בֵּית חֲרֹן</sup>, nomina oppidorum, quæ ædificauit Seera filia Ephraïmi. 1. Paralip. 7. & id genus alia magis vsu, quàm grammaticorum regulis, percipienda. In istis porro perfectorum nominum formis, vt vsus & dictionaria docent, alia sunt primitiuæ speciei, alia verò deriuatiuæ, sicut etiam cæteris omnibus nominum formis & classibus accidit. Adhæc ex sequenti catalogo & vsu videbis lector, nomina quædam accedere ad formam siue proportionem vel præteriti verbi, vel infinitiui, vel imperatiui, vel participij. Nam accidunt linguis omnibus voces seu terminationes quædam communes, vt Latinis Amor modò nomen est tertiæ declinationis, modò verbum passiuum primæ coniugationis, sic apud eosdem Amatam, pro sensus commoditate, vel supinum est, vel participiū: occurrunt quoque huius generis alia propemodum

L3 infinita

sit, id est, acuit, Ecclesiast. 10. & quamplurima id genus alia. Quæ quidem omnia sunt coniugationis <sup>פָּעַל</sup>.

De verbis quinqueliterarum.

Quinque substantialium literarum verba duo solum in Hebraïsimo à grāmaticis numerantur. Quorum alterum <sup>חִמְרָרְךָ</sup> coniugationis <sup>פָּעַל</sup> deriuatur à verbo perfecto <sup>חִמְרָרְךָ</sup> turbauit, requisita secunda & tertia thematis litera. vt, <sup>חִמְרָרְךָ מַעֲי</sup> perturbatione contracta erant viscera mea, Thren. 2. & Iob. 16. Alterū ex quiescente <sup>חִמְרָרְךָ</sup> <sup>לְמַר</sup> <sup>יְפָה</sup> nam à <sup>יְפָה</sup> decorauit, augendæ significationis gratia, duplicatis prima & secunda dicitur <sup>יְפָה יְפָה מְכַנֵּן אֶדָם</sup> pereleganti forma fuisti præ filiis hominū, Psal. 45. Illius enim tertia persona esse debet <sup>יְפָה</sup>. Licet etiam, si velis, per grammaticos formare integram coniugationem.

Augmentum porro illud significationis dictionum propter repetitionem siue geminationem literarum, etiam commune est quatuor literarū verbis, vt ex interpretatione illorum suprà satis liquet.

## NOMINVM HEBRAEORVM

*Archetypi, à quibus qui labetur & decideret, vix euadet, quin incidat in Barbarismum.*

Iam verborum omnium quanta diligentia & facilitate fieri potuit absolutis ordinibus, nūc primū breuitatis vinculo comprehendam, quæ dicenda supersunt, de nominum perfectorum formis habentibus suas tres radicales literas expressas & consonantes,



Hoc futurum tantum ex hac coniugatione aliquot in locis reperitur. vt, Leuitic. 11. Num. 26. & aliàs.

Est tamen regula apud grammaticos, qua habita vna voce in communi & quotidiano sermone formare liceat integram coniugationem, vel inuenta actiua passiuam, & contra. Grammaticos, autem à verbo דקדק, quod solum apud magistros accurate perquirere & examinare significat, appellat: nimirum cum munus præcipuum grammatici sit dictionum proprietates sedulo inuestigare: ab illo itidem verbo דקדק grammatica dicitur.

De quatuor literarum verbis.

Ex verbis quæ quatuor constant dissimilibus radicalibus literis, pauca quædam inueniuntur, nempe כִּרְכַּל induit. Cuius tantum participium inuenitur, 1. Paralip. 15. כִּרְסָם ventrem impleuit, Psal. 80. in futuro פָּרְשָׁן expandit, Iob 26. in quo – pro hiric: & רִמְפֵּשׁ בָּשָׂרוֹ succulenta est caro eius, Iob. 33. quod est præteritum Pual.

Multa insuper reperiuntur, quæ suppressa thematicis tertia, & repetita prima & secunda, componuntur ex quiescentibus לִמְרָהּ, vt à שָׁעָה delectatus est, dicitur הִרְחִיקָה שְׁעֵשְׁעֵתִי lege tua valde delectatus sum, Psal. 119. Cuius etiam Hithpaël eodem psalmo reperitur. similiter Pual, Esa. 66. & alibi. Vele duplicantibus עֵין, repetita prima post secundam litteram, vt à קָלַל alleuiavit, dicitur קָלַקְלָהּ diligenter ter-

L 2 sit,

constituunt primam syllabam, daghes literæ ת fit forte, & supplet defectum.

Futurum עתיד

תהיו יתנו

תהיו תתנו

תהיו תתנו

תהיו תתנו

תהיו תתנו

תהיו תתנו

In hac coniugatione daghes in primo ת, primæ radicis indicat defectum, in secundo verò, vltimæ.

Præsens particip. בינוני

Plural. Singul. נתנו

נתנו נתנו

נתנו נתנו

In infinitiuo, imperatiuo, & futuro, nō prima thematicis per daghes suppletur, sed passiuæ literæ, vt in נִפְעַל defectiuorum Penun.

תהיו תתנו

תהיו תתנו

תהיו תתנו

תהיו תתנו

תהיו תתנו

תהיו תתנו

Coniugationis

Infinitiuus

Imperatiuus

Coniugatio

Exemplum:

Præteritum

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

נתנה נתנה

מקור

תת

כתת

כתת

לתת

סתת

צווי

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני



In imperatuo dicitur

Eadem porrò est omnino de <sup>7</sup> ~~8~~ <sup>9</sup> ~~10~~ <sup>11</sup> ~~12~~ <sup>13</sup> ~~14~~ <sup>15</sup> ~~16~~ <sup>17</sup> ~~18~~ <sup>19</sup> ~~20~~ <sup>21</sup> ~~22~~ <sup>23</sup> ~~24~~ <sup>25</sup> ~~26~~ <sup>27</sup> ~~28~~ <sup>29</sup> ~~30~~ <sup>31</sup> ~~32~~ <sup>33</sup> ~~34~~ <sup>35</sup> ~~36~~ <sup>37</sup> ~~38~~ <sup>39</sup> ~~40~~ <sup>41</sup> ~~42~~ <sup>43</sup> ~~44~~ <sup>45</sup> ~~46~~ <sup>47</sup> ~~48~~ <sup>49</sup> ~~50~~ <sup>51</sup> ~~52~~ <sup>53</sup> ~~54~~ <sup>55</sup> ~~56~~ <sup>57</sup> ~~58~~ <sup>59</sup> ~~60~~ <sup>61</sup> ~~62~~ <sup>63</sup> ~~64~~ <sup>65</sup> ~~66~~ <sup>67</sup> ~~68~~ <sup>69</sup> ~~70~~ <sup>71</sup> ~~72~~ <sup>73</sup> ~~74~~ <sup>75</sup> ~~76~~ <sup>77</sup> ~~78~~ <sup>79</sup> ~~80~~ <sup>81</sup> ~~82~~ <sup>83</sup> ~~84~~ <sup>85</sup> ~~86~~ <sup>87</sup> ~~88~~ <sup>89</sup> ~~90~~ <sup>91</sup> ~~92~~ <sup>93</sup> ~~94~~ <sup>95</sup> ~~96~~ <sup>97</sup> ~~98~~ <sup>99</sup> ~~100~~ <sup>101</sup> ~~102~~ <sup>103</sup> ~~104~~ <sup>105</sup> ~~106~~ <sup>107</sup> ~~108~~ <sup>109</sup> ~~110~~ <sup>111</sup> ~~112~~ <sup>113</sup> ~~114~~ <sup>115</sup> ~~116~~ <sup>117</sup> ~~118~~ <sup>119</sup> ~~120~~ <sup>121</sup> ~~122~~ <sup>123</sup> ~~124~~ <sup>125</sup> ~~126~~ <sup>127</sup> ~~128~~ <sup>129</sup> ~~130~~ <sup>131</sup> ~~132~~ <sup>133</sup> ~~134~~ <sup>135</sup> ~~136~~ <sup>137</sup> ~~138~~ <sup>139</sup> ~~140~~ <sup>141</sup> ~~142~~ <sup>143</sup> ~~144~~ <sup>145</sup> ~~146~~ <sup>147</sup> ~~148~~ <sup>149</sup> ~~150~~ <sup>151</sup> ~~152~~ <sup>153</sup> ~~154~~ <sup>155</sup> ~~156~~ <sup>157</sup> ~~158~~ <sup>159</sup> ~~160~~ <sup>161</sup> ~~162~~ <sup>163</sup> ~~164~~ <sup>165</sup> ~~166~~ <sup>167</sup> ~~168~~ <sup>169</sup> ~~170~~ <sup>171</sup> ~~172~~ <sup>173</sup> ~~174~~ <sup>175</sup> ~~176~~ <sup>177</sup> ~~178~~ <sup>179</sup> ~~180~~ <sup>181</sup> ~~182~~ <sup>183</sup> ~~184~~ <sup>185</sup> ~~186~~ <sup>187</sup> ~~188~~ <sup>189</sup> ~~190~~ <sup>191</sup> ~~192~~ <sup>193</sup> ~~194~~ <sup>195</sup> ~~196~~ <sup>197</sup> ~~198~~ <sup>199</sup> ~~200~~ <sup>201</sup> ~~202~~ <sup>203</sup> ~~204~~ <sup>205</sup> ~~206~~ <sup>207</sup> ~~208~~ <sup>209</sup> ~~210~~ <sup>211</sup> ~~212~~ <sup>213</sup> ~~214~~ <sup>215</sup> ~~216~~ <sup>217</sup> ~~218~~ <sup>219</sup> ~~220~~ <sup>221</sup> ~~222~~ <sup>223</sup> ~~224~~ <sup>225</sup> ~~226~~ <sup>227</sup> ~~228~~ <sup>229</sup> ~~230~~ <sup>231</sup> ~~232~~ <sup>233</sup> ~~234~~ <sup>235</sup> ~~236~~ <sup>237</sup> ~~238~~ <sup>239</sup> ~~240~~ <sup>241</sup> ~~242~~ <sup>243</sup> ~~244~~ <sup>245</sup> ~~246~~ <sup>247</sup> ~~248~~ <sup>249</sup> ~~250~~ <sup>251</sup> ~~252~~ <sup>253</sup> ~~254~~ <sup>255</sup> ~~256~~ <sup>257</sup> ~~258~~ <sup>259</sup> ~~260~~ <sup>261</sup> ~~262~~ <sup>263</sup> ~~264~~ <sup>265</sup> ~~266~~ <sup>267</sup> ~~268~~ <sup>269</sup> ~~270~~ <sup>271</sup> ~~272~~ <sup>273</sup> ~~274~~ <sup>275</sup> ~~276~~ <sup>277</sup> ~~278~~ <sup>279</sup> ~~280~~ <sup>281</sup> ~~282~~ <sup>283</sup> ~~284~~ <sup>285</sup> ~~286~~ <sup>287</sup> ~~288~~ <sup>289</sup> ~~290~~ <sup>291</sup> ~~292~~ <sup>293</sup> ~~294~~ <sup>295</sup> ~~296~~ <sup>297</sup> ~~298~~ <sup>299</sup> ~~300~~ <sup>301</sup> ~~302~~ <sup>303</sup> ~~304~~ <sup>305</sup> ~~306~~ <sup>307</sup> ~~308~~ <sup>309</sup> ~~310~~ <sup>311</sup> ~~312~~ <sup>313</sup> ~~314~~ <sup>315</sup> ~~316~~ <sup>317</sup> ~~318~~ <sup>319</sup> ~~320~~ <sup>321</sup> ~~322~~ <sup>323</sup> ~~324~~ <sup>325</sup> ~~326~~ <sup>327</sup> ~~328~~ <sup>329</sup> ~~330~~ <sup>331</sup> ~~332~~ <sup>333</sup> ~~334~~ <sup>335</sup> ~~336~~ <sup>337</sup> ~~338~~ <sup>339</sup> ~~340~~ <sup>341</sup> ~~342~~ <sup>343</sup> ~~344~~ <sup>345</sup> ~~346~~ <sup>347</sup> ~~348~~ <sup>349</sup> ~~350~~ <sup>351</sup> ~~352~~ <sup>353</sup> ~~354~~ <sup>355</sup> ~~356~~ <sup>357</sup> ~~358~~ <sup>359</sup> ~~360~~ <sup>361</sup> ~~362~~ <sup>363</sup> ~~364~~ <sup>365</sup> ~~366~~ <sup>367</sup> ~~368~~ <sup>369</sup> ~~370~~ <sup>371</sup> ~~372~~ <sup>373</sup> ~~374~~ <sup>375</sup> ~~376~~ <sup>377</sup> ~~378~~ <sup>379</sup> ~~380~~ <sup>381</sup> ~~382~~ <sup>383</sup> ~~384~~ <sup>385</sup> ~~386~~ <sup>387</sup> ~~388~~ <sup>389</sup> ~~390~~ <sup>391</sup> ~~392~~ <sup>393</sup> ~~394~~ <sup>395</sup> ~~396~~ <sup>397</sup> ~~398~~ <sup>399</sup> ~~400~~ <sup>401</sup> ~~402~~ <sup>403</sup> ~~404~~ <sup>405</sup> ~~406~~ <sup>407</sup> ~~408~~ <sup>409</sup> ~~410~~ <sup>411</sup> ~~412~~ <sup>413</sup> ~~414~~ <sup>415</sup> ~~416~~ <sup>417</sup> ~~418~~ <sup>419</sup> ~~420~~ <sup>421</sup> ~~422~~ <sup>423</sup> ~~424~~ <sup>425</sup> ~~426~~ <sup>427</sup> ~~428~~ <sup>429</sup> ~~430~~ <sup>431</sup> ~~432~~ <sup>433</sup> ~~434~~ <sup>435</sup> ~~436~~ <sup>437</sup> ~~438~~ <sup>439</sup> ~~440~~ <sup>441</sup> ~~442~~ <sup>443</sup> ~~444~~ <sup>445</sup> ~~446~~ <sup>447</sup> ~~448~~ <sup>449</sup> ~~450~~ <sup>451</sup> ~~452~~ <sup>453</sup> ~~454~~ <sup>455</sup> ~~456~~ <sup>457</sup> ~~458~~ <sup>459</sup> ~~460~~ <sup>461</sup> ~~462~~ <sup>463</sup> ~~464~~ <sup>465</sup> ~~466~~ <sup>467</sup> ~~468~~ <sup>469</sup> ~~470~~ <sup>471</</sup>

Quorundam verborum huius ordinis futura sic  
formantur. A verbo enim ירא timuit, dicitur in futu-  
ro יִירָא, תִּירָא, אִירָא. & c. à יָרָה iecit, יִירָה, תִּירָה, אִירָה. & c.  
à יָצָא egressus est, dicitur in futuro יִצָּא, תִּצָּא, אִצָּא. & c.  
non autem יִצָּא תִּצָּא אִצָּא, vt par erat, extrema syllaba,  
spectando ad proportionem futuri verbi מִצָּא.

Eorum porrò quæ simul habent defectiuam literam in principio & fine, vnicum dūtaxat inuenitur, nempe ꝑꝑ dedit. Cuius hic est motus.

Coniugatio לָקַל.

In locis quibus in hoc præterito deficit, thematis ultima, eius defectum supplet daghes in ת, vel נ, aduentitiis literis personarum formatiuis.

In infinitiuo plurimùm  
periit & prima & vltima li  
tera, sed nullis defectus re  
lictis vestigijs. Quod ta  
men nulli propter frequen  
tem vsum huius verbi, &  
quod vnicum sit, facere ne  
gocium debet.

In futuro propter literas præcedentes, quæ constituunt

Exemplum:

Præteritum

נחמה  
[illegible]

נתת

בית המדרש

vel

בחנו

Vtrunque partici-  
pium semper in vtro-  
que genere & nume-  
ro perfectum est. vt,  
פִּקֹּד & פִּקָּר.

L

fecta rectè norit, nihil prorsus difficultatis est. Itaque quòd pauca sint huiusmodi numero, paucis quæ de illis dicenda, perstringam. Siquidem nihil aliud in his notandum, quàm ea formam duplicis ordinis vnde componuntur, seruare: verbi causa, **אֶשְׂרָא** tulit, & **נָתַן** inclinauit, prima radice litera spectant ad **נָתַן**, vltima verò ad **אֶשְׂרָא**, & **וָלָה**.

Eadem est etiam ratio de quiescentibus in extremitatibus. Quandoquidem imitantur illa prima littera, vel אָכּל, vel יִשָּׁב: ultima verò מָצָא, vel יָלַה. Exemplo sunt אָבִיהָ voluit, יָרָא timuit, יָרָה iecit.

Obiter tamen commendanda est regula memo-  
riæ, nempe hæc verba nunquam in infinitiuo & im-  
peratiuo pati defectum primæ radicis literæ in con-  
iugatione Cal potissimùm. vt, à נטה, in infinitiuo  
נִטֵּה, in imperatiuo נִטֵּה. Reliquæ voces, vt in נלה for-  
mantur: sic à נפה decorauit, in infinitiuo נִפֵּה, in im-  
peratiuo נִפֵּה. Duæ tamen degenerant radices, quæ in  
infinitiuo & imperatiuo perdunt primam. Hæ sunt  
נשא tulit, & יצא egressus est: à נשא enim dicitur in  
infinitiuo amissa prima, יֵצֵא

Vbi aduenientibus literis כְּלִם euanesceat seu a lite-  
ræ ש, & ✕ more suo, ad præcedentem literam ש rele-  
gat suum: & in illo quiescit. Inuenitur quoque in-  
terdum mobile א. vt. אֶשֶׁת, Exod. 17. & alias.

In impe-











Coniugatio hæc in isto ordine nullam abiicit literam, sed more פקד פקד perfectè cōiugatur. Quandoquidē hanc coniugationem dicere cōformem esse coniugationi

נִסְבוּ  
 נִסְבוֹתֵם  
 נִסְבוֹתוֹ  
 נִסְבוֹתֵינוּ  
 Præfens partic. בְּיוֹנוּ  
 Pluralis. Singularis.

גמב'ים	גמב'
גמב'ות	גמב'ה
Infinitius	מקור
	הסב

Imperatius

חֲסָבִי	חֲסָב
חֲסָבָנָה	חֲסָבו
Futurum	עֲתִיר
חֲסָב	חֲסָב
חֲסָבִי	חֲסָב
	חֲסָב
	חֲסָבו
חֲסָבָנָה	חֲסָבו
	חֲסָב

Coniugatio  
Exemplum:  
Præteritum

Futurum

עֲתִיד  
יִסּוּב  
תִּסּוּב  
אִסּוּב  
יִסּוּבו  
תִּסּוּבו  
נִסּוּב

Infinitivus & imperativus habent i, post quod  
(quanvis sit motio magna) in imperativo, si addatur  
litera index vel numeri, vel personæ, daghes defe-  
ctum alterius similis literæ supplens sequitur: sed  
accentu vnâ cum motione magna in penultima, vt  
videlicet feruetur regula, quam <sup>p<sup>er</sup> 43, 7 17</sup> supra post literas  
דונו docuimus.

In futuro literæ ית per ת efferuntur, & secundæ  
syllabæ motio est י, vt in coniugationis exemplo vi-  
dere est.

תסבינה

In hac persona, & secunda plurali foeminina imperatiui, cum semper solear esse in penultima sedes accentus, holem motio magna accentu destituta propter daghes sequens, mutatur in \*. Similiter ꝑ ꝑꝑ fortitur seu ea dem ratione.

In tertius personis huius  
præteriti eadē omnino ra-  
tione qua in נפעל quiescen-  
tium ופעיל, a pāsiua litera  
habet פ, quod itidem in  
seua mutatur. Secunda mo-  
tio

## Coniugatio

נִפְעַל  
עָבַר  
נָסַב  
נִסְבּוֹת  
נִסְבּוֹתַי

Exemplum:

Præteritum

נספח

גַּסְבוֹת







קל, vt hīc coniugationū for-  
mula videre licet. Præterea  
*in quibus participiis in quibus participiis*  
בְּכָלֵם, & אֵיתָן vbique eodem  
omnino efferuntur modo,  
quo in perfectis verbis.

אֵלֶּה  
יְהוָה  
תְּהִלָּה  
נְגִלָּה

Reperitur etiam nōnunquam hoc futurū cum defectu ה radicis, in vocibus quibus expressum illud habere solet. vt, תָּגַל עֲרוֹתָיךָ de tegetur turpitudine tua, Esa. 47. pro תָּגַלְהָ.

Coniugatio לָעָם.

מְגִלָּה	
Particip. præterit.	פַּעוּל
Plural.	Singul.
מְגִלִּים	מְגִלָּה
מְגִלּוֹת	מְגִלָּה
<u>Infinitivus</u>	מְקוֹר
	נִלּוֹת
	בְּגִלוֹת
	כְּגִלוֹת
	לְגִלוֹת

נגליהם      נגליהו  
 נגליהם      נגליהו  
 Præfens partici.      פיונו  
 pluralis      Singularis.

נגלים	נגלה
נגלות	נגלה
Infinitivus	מקור

מִהַגְלוֹת  
לְהַגְלוֹת  
בְּהַגְלוֹת  
הַגְלוֹת

Futurum	תִּגְלוֹה
Imperatiuus	תִּגְלוּ

Exemplum:

Præteritum	עָרַר
נָלַחַה	נָלַחַה
נָלִית	נָלִית
	נָלִיתִי
	נָלִי
נָלִיתוּ	נָלִיתֶם
	נָלִינוּ
Particip. præteri.	בָּנוּנוּ
Plural.	Singul.
מָגִלִּים	מָגִלַּה
I 3	Impe-

ut in Miclol dicitur, secundū nonnullos n̄ est pro n̄  
subrogatum, & uest tantū comes hoīem pleni.

Imperatiuus sub prima rad. habet seuā, & sub secūda, quod sequitur ך radicalē, quod in singulari fœminino & plurali masculino euāescit, diciturque ך pro ך, & ך pro ך. Fœmininū tamē plurale mutat illud in ך, quiescens post, ut formula docet.

In futuro literæ ייתן omnino afficiuntur vt in perfectis, sed in secunda syllaba est: obmutefcente in illo ה radicali, quod in quibusdam personis perdi semper solet, sicut in Benoni & Imperatiuo, dicitur- que תגלהו pro תגלהו sic יגלו pro יגלו & תגלו pro תגלהו

Præterea hoc necessario notandum, multa huius ordinis verba in futuro sæpe venire cum defectu tertię thematis, in vocibus quibus exprimi solet illud, & retrahi accentum ab vltima in penultimã sic, וְיָגֵל pro וְיִגְלֶה, Job. 20. & præsertim cū conuersiuo. וַיִּבְנֶה & extruxit Moses altare, Exo. 17. וַיִּבְנֶה.

Huiusmodi certè defectus in tertię radicalis, etiam aliis omnium coniugationum futuris communis est præterquàm pual & hophal, vt suo loco in singulis annotabimus.

Regula.	Coniugatio	נפעל
In omnibus aliis coniugationibus, & ratione eadem, & locis iisdem, ה the- matis tertia vel euanescit, vel in ת, vel in י commuta- tur, quibus in coniugatione	Exemplum:  Præteritum  נִגְלִיתָ נִגְלִיתָ נִגְלִיתָ	נִפְעַל  נִפְעַל נִפְעַל נִפְעַל

קל



In plurali Benoni vtri-  
usque generis ac in singu-  
lari foeminino, per consti-  
tutam coniugationis for-  
mulam sequendam, duarū  
syllabarum in vnam fit contractio: quandoquidem  
tollitur de medio ה, & proximè antecedens litera (vt  
moris est apud Hebræos) assumit sibi illius motio-  
nem propria reiecta, vt pro גולתים, dicimus גולים pro  
גולתה, dicimus גולה, pro גולתות, dicitur גולות.

In Paul pro ה vbique substituitur י, in singulari  
quidem masculino coalescens post י tanquam voca-  
lis in diphthongo (de quo supra.) In aliis verò voci-  
bus omnibus mobile est.

Infinitiuus triplex est forma: sine literis בָּכֶלֶם enim  
(si modò per Paromoeon siue Paronomasiam, qua  
contrariè à Latinis ipsi Hebræi & Caldæi vtuntur,  
verbū idem verbo eidem plus significatè iungatur)  
desinet in holem ה ociosè remanente, & ׀ sub prima  
more perfecti in punctis. vt, וְיִשְׂרָאֵל גִּלְגָּל יְגָלָה, & Israël  
migrando migrabit, id est, certissimè captiuus, mi-  
grabit, Amos 7. & sine expressione ה aliquando. vt,  
כִּי מָרָו מְרִיחִי quod rebellando rebellauerim, id est,  
certè quod rebellis fuerim, Thren. 1. etiam sine Pa-  
ronomasia. vt, שָׁחֵבֶּה bibere, Aggæi 1. & aliàs.

Aut aliquando etiam habet seu sub prima, & ho-  
lem in vltima more perfectorum citra paronoma-  
siam. vt, רָאֵה videre, Gen. 48. Demum cum literis  
בָּכֶלֶם vertitur ה in י, & asciscitur ת vt בְּגִלּוֹת &c. Aut,

I 2 vt

Quiescentia לָמֶד הָא

Coniugatio קָל.

Præteriti tertia persona  
masculina propter ה in hac

classe duplex habet ׀, eius  
quidè quadruplex est for-  
ma, nimirum quod ה in fi-  
ne quiescat. vt, הָיָה fuit, aut  
abscondatur. vt, הָיוּ fuerunt  
pro הָיוּ, aut in ת raphatum  
seu aspiratum, propter al-

terum ה notam foemin. ge-  
neris ad pronütiationis ve-  
nustatem, ne subinde duo  
ponantur ה, & fiat caco-  
phonia, commutatur. vt,  
הָיָה fuit mulier, nō autem  
הָיָה, aut postremò in reli-  
quis personis huius tempo-  
ris, ex אָהוּי mutua permuta-  
tione in י conuertitur. vt  
הָיָה fui: quod quidem י in  
קָל quiescere solet in hirc,  
in niphāl, pual, & hophāl  
post ׀.

In piel verò, hiphil, &  
hithpaël, in vtravis motio-  
ne citra discrimen reperiri  
solet.

In

Exemplum:

Præteritum

גָּלָה

גָּלְתָה

גָּלְתִּי

גָּלְתִּי

גָּלְתִּי

גָּלְתִּי

Præsens partic.

Pluralis.

גֹּלִים

גֹּלְתֵי

Particip. præter.

Pluralis.

גָּלְתִּים

גָּלְתִּים

Infinitiuus.

מָקוֹר

גָּלְתִּי

גָּלְתִּי

גָּלְתִּי

גָּלְתִּי

גָּלְתִּי

Imperatiuus

גָּלֵה

גָּלֵה

גָּלֵה

Futurum

יִגְלֶה

יִגְלֶה

יִגְלֶה







Imperatiuus & futurum  
formam imitantur perfecti-  
rum in punctis, & aliquādo  
ocioſo remanente, vt videre  
hic licet.

תמצאנה	ימצאו	Imperatiuus	צווי
	תמצאו	המצאני	המצא
	נמצא	המצאנה	המצאו
		Futurum	עתיד
		תמצא	ימצא
		תמצאי	תמצא
			אמצא

## Coniugatio פֿעל.

Infinitiuus	מקור	Exemplum:	
Hic infinitiuus	מצאת	Præteritum	עבר
magis in usu est	במצאת	מצא	מצא
iuxta formam	במצאת	מצאת	מצאת
perfectam in	למצאת	מצאתי	מצאתי
punctis.	במצאת	מצאו	מצאו
Imperatiuus	צווי	מצאתו	מצאתם
מצאי	מצא		מצאנו
מצאנה	מצאו	Præſens partic.	בִּינוּנִי
Futurum	עתיד	Plural.	Singul.
תמצא	ימצא	במצאים	במצא
תמצאי	תמצא	במצאות	במצאה
אמצא		Particip. præterit.	פֿעל
		Plural.	Singul.
		במצאים	במצא
		במצאות	במצאה
ימצאו			

Secunda persona fœmi-  
nina pluralis imperatiui ver-  
bi קרא vocauit, certè à con-  
ſuetudine horum verbo-  
rum valde recedit. vt, קראו לו, vocate illum, vt  
comedat panem, Exod. 2.  
vbi & cum potius quieſcere  
deberet, mobile eſt. Deinde  
præter morem perit ה ſylla-  
bæ נה, cum dicendum eſſet קראנה iuxta formulam  
coniugationis.

Præterea accidit etiam quandoque huic perſonæ,  
vt in ea quieſcat א, ſed perduto ה ſyllabæ נה. vt, קראו לי, vocate me amaram, Ruth. 1.

## Coniugatio נִפְעַל.

Exemplum:	
Præteritum	עבר
נמצאה	נמצא
נמצאת	נמצאת
נמצאתי	נמצאתי
נמצאו	נמצאו
נמצאתם	נמצאתם
נמצאנו	נמצאנו
Præſens partici.	בִּינוּנִי
Plural.	Singul.
נמצאים	נמצא
נמצאות	נמצאה
Infinitiuus	מקור

Huius participij plurale  
maſculinum nonnunquam  
etiā reperitur cum ſeu a ſub  
ſecunda pro ה. vt, נמצאים  
inuenti, Heſter. 4. & alia ex  
aliis radicibus.

## Imperatiuus



**תְּחִיבֻנָּה**

*Quiescentia est status liberis  
off alijs ab omni sollicitudine morali  
veritate definitur per quodam et per thos*

**לְמַךְ אֶלֶף.**

**קל.**

**Conjugatio.**

& the algorithm  
in figure

Exemplum:	
Præteritum	עבר
מִצָּאָה	מִצָּאָה
מִצָּאָת	מִצָּאָת
	מִצָּאָתִי
	מִצָּאוּ
מִצָּאָתוֹ	מִצָּאָתֶם
	מִצָּאָנוּ
Præfens partic.	בִּינוּנִי
Pluralis. Singularis.	
מִן־צָאִים	מִן־צָא
	מִן־צָאָת
vel	
מִן־צָאָת	מִן־צָאָה
Particip. præterit.	פָּעַל
Pluralis. Singularis.	
מִצְוָאִים	מִצְוָא
מִצְוָאוֹת	מִצְוָאָה
Infinitivus	מִקְוֹר
	מִצָּעַת
	בְּמִצָּעַת
	בְּמִצָּעַת
	לְמִצָּעַת
	מִסְצָעַת
H 3	Secunda

H 3      Secunda

הוֹבֵנֶת	הוֹבֵנֶת
	הוֹבֵנֶתִי
	הוֹבֵנִי
הוֹבֵנֶתָן	הוֹבֵנֶתֶם
	הוֹבֵנֶנּוּ
Infinitivus	מְקוֹר
	הוֹבֵן
Futurum	עֲתִיד
תִּבֵּן	יִבֵּן
תִּבְנֶנּוּ	תִּבְנֶן
	אִבְנֶן

התפעל.

Exemplum:

Præteritum

עבר

התבוננתי

התבוננת

התבוננתי

התבוננתי

התבוננתם

התבוננתי

Præsens partici.

בִּינוּנִי

Plural.

Singul.

מתבוננים

מתבונן

מתבוננת

vel

מתבוננת

מתבוננה

Infinitivus

מִקּוֹר

התבונן

התבונן

	פֿהִתְבוּנָן
	לִהְתְּבוּנָן
	מִהְתְּבוּנָן
Imperativus	צֻוִי
הִתְבוּנִי	הִתְבוּנָן
הִתְבוּנָנְה	הִתְבוּנִי
Futurum	עֲתִיד
תִּתְבוּנָן	יִתְבוּנָן
תִּתְבוּנִי	תִּתְבוּנָן
	אִתְבוּנָן
יִתְבוּנִי	







57 VERBA QUIESCENT. AIIN VAV.

plurimum commutatur, ne  
duo puncta similia mutuò  
se consequantur, & ex illo-  
rum concursu fiat hiatus.

תבוננה יבנו  
תבונו תבנו  
תבון תבון

Coniugatio פָּעַל.

In isto ordine hæc coniu-  
gatio affectam habet primā  
puncto holem in quo quie-  
scit i radice secunda. Siqui-  
dem cū daghes coniuga-  
tionis index inscribi nō pos-  
sit literæ i quiescenti, con-  
geminatur, pro daghes in-  
dice cōiugationis tertia the-  
matis, & dicimus תבונ, non  
autem תבון.

Porro hæc verba confi-  
derato sensu, more verbo-  
rum communium Latino-  
rum actiue, vel passiue ver-  
tenda sunt. Nimirum quod  
פָּעַל & eius passiuī פָּעַל, tan-  
tum vna & eadem sit vox.

Benoni à Paul differt, q  
in vltima syllaba תבונננ sic ..,  
in פָּעַל verò =, & rarò inue-  
niatur in vsu.

Imperatiuus

צווי תבון  
תבונ תבון  
תבונ תבון  
תבון תבון

Futurum

תבון תבון  
תבון תבון  
תבון תבון  
תבון תבון

Exemplum:

Præteritum

עבר תבון  
תבונ תבונ  
תבונ תבונ  
תבונ תבונ

Præsens partici.

תבונ תבונ

Pluralis Singularis.

תבונ תבונ  
תבונ תבונ  
תבונ תבונ

vel

תבונ תבונ

Particip. præterit.

פָּעַל פָּעַל

Plural. Singular.

תבונ תבונ  
תבונ תבונ  
תבונ תבונ

Infinitiuus

תבון תבון  
תבון תבון  
תבון תבון  
תבון תבון

H

VERBA QUIESCENT. AIIN VAV. 56

vt satis ex coniugationis paradi-  
gmate liquet.

Accidit secundæ & tertiæ personæ futuri foemi-  
næ, vt = literæ ת migret in seua, nisi in mox sequē-  
ti syllaba ponatur accentus. vt, תבונננ ad interficiendum animas quæ non mo-  
rientur (moriuntur) Ezech. 13. Siquidem cum = sub  
ת accentus in mox sequenti syllaba, sic תבונננ collo-  
cari debet per grammaticam rationem & propor-  
tionem.

Huius cōiugationis for-  
matiuum afficitur motione  
=, modò mox sequens sylla-  
ba habeat secum accentum,  
& tunc i secunda radice vel  
otiosè exprimitur in holem,  
vel virtute continetur in illo  
in præterito. Nam si ille in  
tertiam, aut aliam reiiciatur  
syllabam, pro ministrantiū  
literarum consuetudine, =  
efferetur per seua, delitescē-  
te i radicali in i nota vocalis  
longæ, vt in hac serie coniu-  
gationis perspicuum est. Si-  
gnatur etiā nonnunquam =  
motione .. vt, תבונננ excita-  
tus est, Zachariæ 2.

In præterito adueniente  
altero holem, primum in i  
plurimum

Coniugatio פָּעַל

Exemplum:

Præteritum

עבר תבונ  
תבונ תבונ  
תבונ תבונ  
תבונ תבונ

Præsens partici.

תבונ תבונ

Pluralis Singularis.

תבונ תבונ

vel תבונ תבונ

Infinitiuus

תבון תבון  
תבון תבון  
תבון תבון  
תבון תבון











VERBA QUIESCIENT. PE IOD.

*Quia Iod est daghe off. Amas  
Luit. Infinitivus vel reborat. ut  
Geminatio*

defectum נ passivæ vocis  
characteristica, quod quidē  
daghes minimè inscribi pos-  
set literæ quiescenti.

Futurum עתיד

תושב יושב

תושבי יושב

אושב

יושב

תושבנה יושב

תושבו

נושב

Cōiugatio hæc in isto or-  
dine propter daghes coniu-  
gationis characteristica, ybi-  
que cum sua passiva est per-  
fecta, quandoquidem fieri  
non potest, ut quiescat י, eo  
quòd daghes nunquam ve-  
nire possit post literam ali-  
quam quiescentem.

Similiter cætera omnia, etiam cum suo passivo

Pual, perfectorum comparatione exprimes.

Hæc coniugatio à perfe-  
ctorum verborum norma  
prima syllaba tantum dif-  
fert, nimirum quòd habeat  
vbique (præterquam in פעול  
vbi est י pro י prima thema-  
tis in eo quiescente osten-  
dendo)

נשכח נושכה

Infinitivus מקור

הושב

כהושב

כהושב

להושב

מהושב

Imperativus צווי

הושב

הושבי

הושבו

הושבנה

Coniugatio פעל

Exemplum:

Præteritum עבר

ישוב

ישובה

ישובתי

ישובת

ישובתי

ישובו

ישובתם

ישובנו

Coniugatio הפעיל

Exemplum:

Præteritum עבר

הושב

הושבה

הושבתי

הושבת

הושבתי

הושבו

G 2

VERBA QUIESCIENT. PE IOD. 50

debet terram, Psal. 25. & c. Quia :: & - sunt motiones  
commutabiles, ut alias dicemus, quedā sunt quæ ex-  
presso י radicali habent :: in ultima. ut, ויִצֹר & finxit,  
Genes. 2. Sunt nonnulla etiam, quæ habent literas  
affectas ::, & in secunda syllaba habent -, po-  
tissimum quæ tertiam habent gutturalem. ut, אָרַע  
sciam, Gen. 15. & similia.

Tum in futuro hæc verba cum י conuertente fu-  
turum in præteritum, plurimum accentum retra-  
hunt ab ultima in penultimanı : quare ex :: secunde  
syllabæ fit :: motio parva, ut à יִשָּׁב dicitur in futu-  
ro יִשָּׁב, & cum י conuersivo, מוֹשִׁבּוֹ, על-מוֹשִׁבּוֹ, &  
sedit rex super sedem suam. 1. Samuel. 20. quæ porro  
accētus retractio & substitutio motionis brevis pro  
longa propter huiusmodi י conuertens futur. in præ-  
terit. communis ferè semper est omnibus futuris om-  
nium ordinum verborum.

In hoc præterito & Be-  
noni vbique ex affinitate li-  
terarum י, א, ו, quæ permuta-  
biles sunt, pro י thematis pri-  
ma subrogatur י quiescens in  
holem.

In hoc infinitivo, impe-  
ratiuo, & futuro, י pro י sub-  
rogatum, quod in præterito  
& participio quiescit, fit con-  
sonas seu mobile, ut videlicet  
detur locus daghes supplēti

Coniugatio נפעל

Exemplum:

Præteritum עבר

נושב

נושכה

נושבת

נושבת

נושבתתי

נושבת

נושבו

נושבתם

נושבתנו

נושבתם

Præsens partic. פִּינוּקִי

Plural. נושבים

Singul. נושב

נושכה

נושבת

*4/10 quo modo corruptum est*

*de quo talino observatum est sub fin. pag. 18*

*1. ut etiam substitutio syllaba brevis pro longa adire agram proposita talis  
vaf pnta est 10 dictione sequente ornata  
est 15 prima syllaba*







	מִהַאֲכִיל	הַאֲכִילָה	הַאֲכִילָה
Imperatius	צוּוּ		הַאֲכִילָתִי
	הַאֲכִיל		הַאֲכִילוּ
	הַאֲכִילָה	הַאֲכִילָתוּ	הַאֲכִילְתֶּם
* Futurum	עֲתִיד		הַאֲכִילְנוּ
	וְאֲכִיל	Præfens particip.	בִּינוּנִי
vel	וְזָכִיל	Pluralis	Singularis
	הַאֲכִיל	מֵאֲכִילִים	מֵאֲכִיל
vel	הַאֲכִילָה	מֵאֲכִילוֹת	מֵאֲכִילָה
	וְאֲכִיל	Particip. præteri.	פָּעַל
	וְזָכִיל	Pluralis	Singularis.
	הַאֲכִיל	מֵאֲכִילִים	מֵאֲכִיל
vel	הַאֲכִילָה	מֵאֲכִילוֹת	מֵאֲכִילָה
	וְאֲכִיל	Infinitiuus	מִקּוֹר
	וְזָכִיל		הַאֲכִיל
	הַאֲכִיל		בְּהַאֲכִיל
	הַאֲכִילָה		בְּהַאֲכִיל
	וְאֲכִיל		לְהַאֲכִיל
	וְזָכִיל		

\* Talem formam duplicem futuri Hiphil, videlicet per ~~s~~ radicalem primam absconditam, seu potentia contentā in holem turgido, vel etiā expressam & mobilem ponit D. Kimhius in Miclol, propter quædam quæ alterutram sequuntur proportionem, quæ vsus commonstrabit.

Coniugatio לָפַח.

Exemplum:

	הַאֲבָלְתִּי	Præteritum	עָבַר
	הַאֲבָלָיו	הַאֲבָלָה	הַאֲבָל
הַאֲבָלְתָּו	הַאֲבָלְתֶּם	הַאֲבָלְתִּי	הַאֲבָלְתִּי
			הַאֲבָלְנוּ

Maria et conjugio. Et autem  
nominis dicitur sua mater David  
conjugio quia conjugio dicitur mater  
David et dicitur conjugio  
conjugatio.

	מֵאֵכֶל	אֵכֶל	
	לֵאֵכֶל	בִּינוּנוֹ	Præfens particip.
	מֵאֵכֶל		Pluralis. Singularis.
Imperatius	צוּי	מֵאֵכֶל	
	אֵכֶל	מֵאֵכֶלֶת	
	אֵכֶלְנָה		vel
Futurum	עֲתִיד	מֵאֵכֶלֶת	
	יֵאֵכֶל	פֹּעֵל	Particip. præterit.
	תֵּאֵכֶל		Pluralis. Singularis.
	תֵּאֵכֶלְנָה	מֵאֵכֶל	
		מֵאֵכֶלֶת	
	יֵאֵכְלוּ	מְקוֹר	
	תֵּאֵכְלוּ	אֵכֶל	
	נֵאֵכֶל	בֵּאֵכֶל	
			Infinitius

Coniugatio **לָּיָד**.

Exemplum:

אֶבְלֹת	אֶבְלָה	Præteritum	עֲבַר
Infinitivus	מְקוֹר	אֶבְלָה	אֶבְלָה
	אֶבְלָה	אֶבְלָת	אֶבְלָת
Futurum	עֲתִיד		אֶבְלָתִי
תֵּאבֵל	יֵאבֵל		אֶבְלוּ
תֵּאבְלוּ	תֵּאבְלוּ	אֶבְלָתוֹ	אֶבְלָתָם
	יֵאבְלוּ		אֶבְלָנוּ
תֵּאבְלָנָה	תֵּאבְלוּ	Præsens particip.	בִּינֹנִי
	נֵאבֵל	Pluralis.	Singularis.
		אֶבְלִים	אֶבְלָה

Coniugatio הפעיל

Exemplum:

Præteritum עבר  
האכיל האכיל *remains fait*  
האכלת



hic sub א ex :: fit ::, ne seu a  
sequens legatur contra cano-  
nes grāmaticos. Idem etiam  
esto de ׀ iudicium.

נאכלת	נאכלת
נאכלתי	נאכלתי
נאכלו	נאכלו
נאכלתם	נאכלתם
נאכלנו	נאכלנו

Præsens partici. בינוני  
Pluralis. Singularis.

נאכלים	נאכל
נאכלות	נאכלה
נאכלתם	נאכלתם
נאכלנו	נאכלנו

Infinitiuus מקור

האכל	האכל
בהאכל	בהאכל
כהאכל	כהאכל
להאכל	להאכל
מהאכל	מהאכל

Imperatiuus צווי

האכלי	האכל
האכלנה	האכלו

Futurum עתיד

תאכל	תאכל
תאכלי	תאכל
תאכלנה	תאכלו
תאכלתם	תאכלתם
תאכלנו	תאכלנו

Coniugatio נפעל.

Exemplum:

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Præteritum עבר

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Exemplum:

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Præteritum עבר

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Exemplum:

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Præteritum עבר

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Exemplum:

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Præteritum עבר

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

nans, & fit ociosa.

Aliquando in infinitiuo  
huius coniugationis quiescit  
א, facta contractione duarū  
syllabarū in vnam. Dicimus  
enim לאמור Zach. i. vbi א est  
ociosa, quiescens in motione  
magna ::, pro לאמור.

In futuro huius coniuga-  
tiōis א prima thematis expref-  
sa quiescit in holē motione  
literarum איתו, in omnibus  
personis, præterquā in pri-  
ma, vbi latet in holem adue-  
niēte altero א formatiuo pri-  
mæ personæ singularis fu-  
turi: idque, ne fiat concursus  
duarum literarum similium-  
dicēdum enim alioqui esset  
אאכל pro אאכל, quod non usu  
venit, quod sciam, in Bibliis  
sacris.

Præsens partici. בינוני

Plural. Singular.

אנכלים	אנכל
אנכלות	אנכלה

Particip. præteri. פעל

אנכלים	אנכל
אנכלות	אנכלה

Plural. Singular.

אנכלים	אנכל
אנכלות	אנכלה

Infinitiuus מקור

האכל	האכל
בהאכל	בהאכל
כהאכל	כהאכל
להאכל	להאכל
מהאכל	מהאכל

Imperatiuus צווי

האכלי	האכל
האכלנה	האכלו

Futurum עתיד

תאכל	תאכל
תאכלי	תאכל
תאכלנה	תאכלו
תאכלתם	תאכלתם
תאכלנו	תאכלנו

Coniugatio נפעל.

Exemplum:

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Præteritum עבר

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Exemplum:

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Præteritum עבר

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Exemplum:

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Præteritum עבר

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Exemplum:

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Præteritum עבר

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Exemplum:

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי

Præteritum עבר

אכלת	אכלת
אכלתי	אכלתי



Est quoque aliud quod-  
dam thema, לקח accepit, cu-  
ius prima litera est ל, quod  
referendum est in numerum  
defectiuorū פא: deficit enim  
in eo ל litera prima in infini-  
tuo. vt, ויקח קחת מוקר, nolue-  
runt recipere disciplinam,  
Ierem. 5. & imperatiuo. vt,  
קח-נא את-בנך את-יחידך  
אשר-אהבת את-יחידך  
nunc filium tuum, vnicum  
tuum, quē dilexisti (diligis)  
Isaac, Gen. 22. In futuro po-  
nitur daghes in ק, in supple-  
mentum thematis primę. vt,  
ויקח את-המאכלת לשחט את-בנו  
& apprehendit cul-  
trum ad mactandum filium suum, Genes. 22. vbi  
ויקח pro וילקח legitur.

Pręter quā in infinitiuo  
& futuro primę coniugatio-  
nis, hæc verborum classis  
vbique per omnes coniuga-  
tiones perfecta est.  
Quiescere porro dicitur lite-  
ra, quæ subintelligitur in mo-  
tione longa, vel quæ quantū-  
uis expressa motione vocali  
destituta definit esse conso-

Infinitiuus	מקור
Imperatiuus	צב
	צב
Futurum	עבד
	יצב
	תצב
	תצב
	תצב

*Breuitati consulens &  
personas & coniugationes re-  
liquas omisi, quod hæc verba  
vbique per omnes coniugatio-  
nes omnino similia sint verbo  
נש sequendo eius proportio-  
nem. siquidem eadem ratione,  
regula, & locis eisdem quibus  
illic excidit, prima thematis, si-  
militer & eadem hic.*

Quiescentia	פא אלה
Coniugatio	קל
Exemplum:	
Præteritum	עבד
	אכל
	אכלת
	אכלתי
	אכלו
	אכלתם
	אכלו
	אכלו

F 2 Præf-

Sequens coniugatio, vt eius actiua superior,  
vbique imperfecta est.

Infinitiuus	מקור	Coniugatio	הפעל
	הנש	Exemplum:	
Futurum	עבד	Præteritum	עבד
	ינש		הנש
	תנש		הנשת
	תנשו		הנשתי
	אנש		הנשו
	ינשו		הנשתם
	תנשו		הנשנו
	ננש		

Coniugatio הַתְּפַעֵל.

Exemplum:	
Præteritum	עבד
	התנש
	התנשת
	התנשתי

Et cætera ex perfectiorū pro-  
portione.  
Huius ordinis verba quod  
sequantur normam præce-  
dentium defectiuorū פא נון,  
dicuntur defectiua פא יוד, &  
habent omnia pro secunda  
radicis literam צ, duobus ex-  
ceptis, quæ obiter memoriæ  
cōmendanda. vt, יקח posuit,  
יקח circumdedit. Quæ quan-  
uis non habeāt pro secunda  
thematis צ, perdūt eadē ra-  
tione qua illa quæ habent צ.  
Est

Coniugatio	קל
Præteritum	עבד
	יצב
	יצבת
	יצבתי
Præsens partic.	ביוני
Pluralis. Singularis.	
	יוצב
Præsens partici.	פעול
Plural. Singul.	
	יוצב

+
יצב
יצב
יצב
יצב



אָנשׁ	נָשׁ	נָשׁוּ
יָנשׁוּ	נָשׁוּ	עָתִיד
תָּנשׁוּנָה	תָּנשׁוּ	יָנשׁוּ
	נָשׁוּ	תָּנשׁוּ

Coniugatio פָּעַל, quæ ideo hîc omittitur, quòd omnino imitetur perfectam.

Defectiua est ubique hæc coniugatio cum sua passiva, quòd duntaxat duas habeat radicales expressas literas: nā quod sic afficiendum הָנִישׁ si coniugaretur perfectè, absorbetur per daghes inscriptum secundæ.

Imperatiuus	צוּי
הָנִישׁ	הָנִישׁ
תָּנשׁוּנָה	תָּנשׁוּ
Futurum	עָתִיד
תָּנִישׁ	יָנִישׁ
תָּנִישׁוּ	תָּנִישׁ
	אָנִישׁ
	יָנִישׁוּ
תָּנשׁוּנָה	תָּנִישׁוּ
	נָנִישׁ

Coniugatio הַפְּעִיל.

Exemplum:

Præteritum	עָבַר
הָנִישׁ	הָנִישׁ
הָנִישׁתָּ	הָנִישׁתָּ
	הָנִישׁתִּי
	הָנִישׁוּ
הָנִישׁתֶּם	הָנִישׁתֶּם
הָנִישׁוּ	הָנִישׁוּ

Præsens partici. בִּינוּנִי.

Plural. Singular.

מְנִישִׁים	מְנִישׁ
מְנִישׁוֹת	מְנִישָׁה

Particip. præterit. פָּעַל.

Plural. Singular.

מְנִישִׁים	מְנִישׁ
מְנִישׁוֹת	מְנִישָׁה

Infinitiuus

מְקוֹר	מְקוֹר
הָנִישׁ	הָנִישׁ

בְּהָנִישׁ	בְּהָנִישׁ
לְהָנִישׁ	לְהָנִישׁ

Sequens

F

יָנשׁוּ	תָּנשׁוּנָה
הָנשׁוּ	הָנשׁוּ
נָנשׁוּ	נָנשׁוּ
פָּעַל	פָּעַל

Hæc coniugatio cum sua passiva ubique semper perfecta est, nimirū quòd daghes

inscriptum secundæ literæ, character sit coniugationis, & quòd duo, cōiugationem

videlicet & defectū minimè indicare possit, nec duplex

daghes vni literæ inscribi.

Porrò quanuis hoc præteritum omnino simile sit

præterito coniugationis נָפַעַל tamen diuersa est ratio: nam

illic daghes defectum nō literæ deperditæ supplet, hîc verò

coniugationem indicat. Idcirco (quod animauertendū

diligenter) quando huiusmodi dictiones literis & pū-

ctis similes occurrent, consideratis diligenter antecedentibus & consequentibus,

vertendæ erunt pro sensus commoditate, actiuè vel passiuè.

Coniugatio

Imperatiuus

נָנִישׁ	נָנִישׁ
נָנִישׁוּ	נָנִישׁוּ
נָנִישׁתָּ	נָנִישׁתָּ
נָנִישׁתִּי	נָנִישׁתִּי
נָנִישׁוּ	נָנִישׁוּ



In hoc præterito & participio, ubique desideratur prima thematis, in supplementum cuius ponitur daghes in secunda: Nam נ quod apparet passiva litera est.

Daghes tamē ubique in hoc præterito, & præterito, coniugationis sequētis est in eadem litera, sed (vt illic videmus) diuersa ratione.

Infinitiuus, imperatiuus, & futurum, ubique perfecta sunt: nam daghes quod ubique vides in נ, non supplet defectum primæ thematis, sed נ passiuæ vocis characteristicæ, eadem ratione qua in verbis perfectis: quippe quā daghes verum officium sit, mox præcedentis, & non sequentis literæ defectum indicare.

Coniugatio נפעל

Exemplum:

Præteritum

נָפַעַל

נָפַעַל

נָפַעַל

נָפַעַל

נָפַעַל

נָפַעַל

Præsens partici.

Pluralis. Singularis.

נָפַעַל

נָפַעַל

נָפַעַל

נָפַעַל

Infinitiuus

נָפַעַל

נָפַעַל

נָפַעַל

נָפַעַל

נָפַעַל

Imperatiuus

נָפַעַל

נָפַעַל

Futurum

נָפַעַל

נָפַעַל

נָפַעַל

נָפַעַל

Hæc

penultima: (omnis enim dictio sex punctorum, hoc est, insignita ::, semper accentum habet in penultima.) Similis etiā est illius ratio, cum dictioni monosyllabæ præponitur. Quod etiā ב & כ ali- quando competit.

Imperatiuus si perdat נ ra- dicis primā, nihil pro illius defectus indice habet. Quare in huiusmodi opus est & vsu, & cognitione thematum: siquidē daghes quod in exēplo inscribitur, non ratione defectus supplēdi positum est, sed ratione literarum כּפּת, quarum natura est, vt daghes habeant in principio dictionis. Quandoquidem daghes forte, in his defectum literæ supplens nunquam inscribi potest gremio literæ primæ syllabæ.

Futurum in hac & aliis coniugationibus huius formæ, quoties desideratur נ prima thematis, in secunda recipit daghes (quia præcedunt literæ איתן.) in quo absorbetur נ litera primaria, alioqui, si exprimeretur, afficienda seua, sic יגש אגש. Habet etiā aliquando hoc futurum more perfectorum in vltima syllaba i. vt, יבול, decider, Psal. i. א. גבל. sic יפול הוורל. ויפל הוורל. & cecidit fors super Ionam, Ionæ i. & alia multa.

Coniu-

נָפַעַל vel נָפַעַל

Futurum

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל

נָפַעַל vel נָפַעַל



## Regula.

Daghes propriè non sequentis, sed mox præcedentis literæ defectum indicat.

In hac verborum classe,

in coniugatione Cal, Præ-

teritum & vtrunque parti-

cipium semper conueniunt

cum perfectis verbis. Infini-

tius, imperatiuus, & futu-

rum etiam nonnunquam. vt,

נָפֹל הָפֹל, cadendo cades, id

est, certè corrues, Hester 6.

נָצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע, custodi lin-

guam tuam à malo, Psal. 34.

וּמִצְוֹתַי וּנְצֹר, & præcepta il-

lius custodient, Psal. 78.

Infinitiuus quando pri-

mam thematis perdit, susci-

pit ת in fine, vt hîc conspicuū

est. Habet etiam duplex —

quando tertia est gutturalis,

pro duplici :: vt עָלָה לְטַעַם, tē-

pus ad plantandum, Eccle-

siast. 3. אָטַע, plantauit. &

alia.

Cæterum quod ל vna ex

literis כָּכָל, pro seua ha-

beat כ, fit quod præponatur

ditioni habenti accentū in

penultima

## Coniugatio קל

## Exemplum:

## Præteritum עבר

נָשָׂה

נָשָׂה

נָשָׂה

נָשָׂה

נָשָׂה

נָשָׂה

## Præsens partic. בינוני

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

נֹשֶׂה

E 3

Prouerb. 25. sic וַיִּתְאַפֵּק הָמָן, & dissimulauit Aman, Hester 5. & similia.

Absolutis iam quæcunque imprimis necessaria de verbis perfectis dicenda videbantur, accingam me nunc quàm breuissimè, ad imperfectorum classes declarandas: quibus nihil facilius est, ei qui diligenter se exercuerit in perfectorum verborum coniugationibus.

Discrimen inter themata perfecta & imperfecta est, quod perfecta thema<sup>ta</sup>, (vt supra dictum est) tribus tantummodo consistunt substantialibus literis semper expressis & consonantibus. Imperfecta verò themata dicuntur, quod aliquando suppressam habeant vnam vel duas radicales literas: relictis tamen vestigiis, quibus facilè detractam literam cognoscamus. Quandoquidem alia pro detractæ literæ signo habet daghes, in supplementum ipsius literæ sublatae de medio, & dicuntur defectiua. Alia verò motionem magnam, in qua latet & absconditur litera aliqua radicalis אהו: quæ tamen nonnunquam expressa, motione vocali destituta nihil soni emittit, & dicuntur huiusmodi verba quiescētia. Quæ omnia, subsequentibus exemplis, valde dilucida, & plana fient.

Nunc primùm aggrediamur verba illa, quorum prima radice litera quæ est נ, aliquando deficiens à scriptura, suppletur per daghes inscriptum meditullio secundæ, & dicuntur defectiua Pe Nun: obiter annotando, quæ sequitur, regulam commendandam memoriæ.

Regula.



bere debet, non fuerit capax illius, reicietur daghes sub primam, & ex — & daghes, fiet —, vt dictum est in coniugatione פעל. vt, התפאר, glorificauit se, התברך, benedixit sibi. Non autem dicendum התברך התפאר. & sic de aliis.

In Benoni (non enim habet hæc coniugatio פעל) & futuro huius coniugationis, fit syncopa ה syllabæ הָ formatiue coniugationis, eadē ratioe qua supra in הפעיל diximus.

Infinitiuus sine literis בכלם, & imperatiuus, sunt similia præterito. Quare cum huiusmodi voces ambigæ tibi in Bibliis occurrent, sunt diligenter consideratis antecedentibus & consequentibus, pro sensus commoditate vertendæ, vel in sensum præteriti, vel infinitiui, vel imperatiui.

Hoc futurum (rarò tamen) aliquando secundam habet affectam —. vt, אל-תתהדר לפני-מלך. Non ostentabis te coram rege, E 2 Prouerb.

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

התפקרת התפקרת

Hæc coniugatio manca est: habet enim dūtaxat præteritum & futurum. Habet etiam infinitiuū, sed rarum admodum, qui nunquam cum literis בכלם reperitur.

Futurum

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

תפקר

Exemplum:

Præteritum

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

Exemplum:

Præteritum

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

Exemplum:

Præteritum

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

Exemplum:

Præteritum

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

Exemplum:

Præteritum

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

Exemplum:

Præteritum

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

התפקרת

Exemplum:

Præteritum











scribendum est daghes pro coniugationis caractere: unde ab aliis קפר, id est abrupta, quod abruptam & non liberam propter daghes, videatur habere pronuntiationem. Ab aliis כפר, id est, gravis, quod semper eius secunda litera gestet daghes in vtero. Et ab aliis, בנין הדגוש, id est, coniugatio daghesfata, denominata est.

Porro eius significatio propriè est transitiuorum, quæ nusquam in aliis inveniuntur coniugationibus. ut, חקר inuestigavit. רבר loquutus est. Complectitur etiam verba, quæ in prima sunt natura, hîc verò transitiva. ut, הלך ambulavit, הדך dedit, aut ambulare fecit, Iob. 24. טמא immundus fuit, טמא polluit, vel polluere fecit, Ezech. 36. Eiusmodi enim, ut verba quintæ coniugationis, nonnunquam agere altero suasore & authore significant. Ea verò quæ in Cal sunt actiua, si per hanc coniugentur, vehementiorem importabunt actionem. ut, שבר fregit, שבר confregit, פקר visitavit, פקר bono animo visitavit.

Sæpenumero quando secunda radicis est vna gutturalium אהחע, vel ר, quæ non recipiunt daghes, Daghes caracteristicum coniugationis, secundæ alioqui inscribendum, reicitur sub primam thematis literam: & sic ex hiric primæ thematis & daghes, in præterito fit ::. ut,

Exemplum:

Præteritum.

פקרה vel פקרה

פקרה

פקרה

פקרה

פקרה

Præsens partici.

פוקרה

עבר

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

פוקרה

forte (defectum literæ hîc sup- plens) nunquam inscribi potest alicui primæ syllabæ literæ, idcirco præponitur illi literæ primæ, in infinitiuo, & imperatiuo, ה affectum hiric, ut daghes illud sit forte, & audiat eus asperitas. In futuro tamen abiicitur ה illud semper: quia literæ איתן, præpositæ primæ radicali literæ, demonstrat satis tale daghes esse forte. Si porro prima thematis fuerit vna gutturalium אהחע, vel ר, quæ à daghes abhorrent, daghes illud quod primæ literæ alioqui inscribendum esset, reicietur sub ה infinitiuui, & imperatiui. Iridem, sub literas איתן futuri formatiuas, & sic, ex hiric motione parua & daghes, fiet motio magna. (Quandoquidem æquualet motio magna, motioni parua & daghes) ut à passiuo verbo נאמר dictum est, fit in infinitiuo האמר dici, בהאמר cum diceretur: & in futuro, יאמר dicetur, &c. A nomine נרגן susurro, fit futurum passiuæ voci (non tamen significationis) ינרגן & murmurarunt, Psal. 106. & similia.

Coniugatio Piel פעל vel פעל.

Tertia Hebræorum coniugatio, à veteri illo paradigma, cuius in קל meminimus, פעל vel פעל appellatur. Differt à Cal tamen, quod ubique habeat sub פ hiric, & sub ע, vel -. ut, פקר bono animo visitavit. רבר persequutus est. Eius secundæ gremio semper inscri-

Imperatiuus. צווי

הפקר

הפקרה

Futurum. עתיד

יפקר

תפקר

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה

תפקרה



Exod. 23. & תִּשְׁכַּח cessabit, Leuit. 26. Tum autem summa illa sit, vt se in ista cōiugatione exerceat sedulè tyro, quandoquidem ceteras omnes faciles ex huius cognitione habebit, ac inueniet.

### Coniugatio נִפְעַל.

Secunda coniugatio quæ passiuæ est significatio- nis, נִפְעַל appellatur: & formatur ab actiua superiori, præposita primæ thematis נ litera (quæ passiuæ vocis est characteristica) affecta hirc, sequente seu a quiescente sub prima thematis. וְ, נִפְקַד visitatus fuit.

### Exemplum:

Præteritum עָבַר

נִפְקַד נִפְקַדָּה

נִפְקַדְתָּ נִפְקַדְתָּה

נִפְקַדְתָּם נִפְקַדְתָּהּ

נִפְקַדְתִּי נִפְקַדְתִּיךָ

נִפְקַדְתִּיךָ נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

נִפְקַדְתִּיכֶם נִפְקַדְתִּיכֶם

Differt hoc participiū sing. mascu. à præterito, quòd illud maxima ex parte habeat -, hoc verò - in secunda syllaba.

Vbiq̃ue in infinitiuo, imperatiuo, & futuro huius coniugationis, desideratur נ passiuæ vocis character, qui tamen suppletur per daghes, inscriptum complexui primæ radicis literæ. Verum tamen quia daghes

D 2

forte

præpositionis מן. nam alioqui dicendū esset מן פִּקְדוֹ. Si verò prima fuerit gutturalis, quæ abhorret à daghes, vel ר, subscribetur ם. vt. מִפְקְדוֹ ab occidendo. & similia.

Imperatiuus similis est infinitiuo, detractis literis בְּכֶלֶם, & tantum habet secundam personam. Dicunt enim Hebræi nobis ipsis, vel absentibus nos nō posse imperare. Huius personæ mascul. singulari, etiam in verbis imperfectis, in omnibus coniugationibus aliquando ad ornatum lectionis additur ה per Paragogen: exempla & obseruationes alias vide in grammatica nostra.

Futurum, fit ab imperatiuo, præposita vna literarum אֵיתִי, quæ in omnibus coniugationibus semper sunt futuri temporis characteristica.

Notandum prætereà, primam personam futuri vtriusque numeri interdum asciscere ה paragogicā literam in omnibus coniugat. etiam imperfectorum verborum (vt fit in imperatiuo) ad ornatum lectionis: secundam verò & tertiam plurales masculini generis habere etiam quandoque in fine י.

### Regula.

Infinitiuum, imperatiuum, & futurum verborum coniugationis Cal, duplici forma expressimus: nam actiua verba in illis, in vltima syllaba habent holem. Neutra verò -. Sunt quoque quædam actiua, quæ similiter habent in vltima -, & præsertim, illa quæ pro tertia aut secunda habēt א, vel ה, vel ה, vel ע. Quædam etiam utroque modo afficiuntur. vt. תִּשְׁכַּח, Exod.



quens legatur ( de quo  
supra in secunda regu-  
la Atéph camets ) pro-  
ducit syllabam priorē:  
posterior autem , qui  
grammaticus est accē-  
tus, attollit alteram.

Infinitiuus, nullius  
est generis, numeri, &  
personæ: vnde ab He-  
bræis dicitur מקור, id  
est, fons, seu scaturigo

temporum, generum,  
numerorum, & perso-  
narum omnium. Ni-

\* Hæc vox in

in omnibus

futuris omnium

ordinum, ex

orationis con-

textu, vel per

secundam, vel

tertiam perso-

nam sceminā

vertenda est,

et ab ea ali-

quando detra-

hitur ה, quod

tamen virtute

continetur in

ut dicere li-

ceat תפקודו

vel תפקודו

mirū, quod ab eo fluāt  
variij significandi modi,

nō autem quod ab illo  
tempora, genera, nu-

meri, & personæ for-

mentur. Infinitiuo sæ-

penumero in omnib<sup>9</sup>

coniugationibus ser-

uiunt quatuor literæ

ב, כ, & ח, ex quibus, ב, כ,

plurimum trahunt in-

finitiuui sensum ad præ-

teritum, מ & ל verò, ad futurum.

מפקוד. Hic, in פ ponitur daghes supplens defectū

vel

פוקרות

Participium præterit.

Pluralis.

פוקרים

פוקרות

Infinitiuus

פוקר

פוקר vel

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקר

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

פוקרות

Complectitur hæc coniugatio actiua verba. vt, פקר  
visitauit, & neutra, seu intransitiua, id est, quorū  
actus non transit in alium. vt, עקר stetit. & alia.

Habet porrò hæc coniugatio triplicem formam:  
ea enim quæ frequentissima est, habet sub פ, id est,  
prima thematis litera פ, & sub ע, id est, secunda. vt  
פקר visitauit, עקר custodiuit. Quæ rarior, habet פ sub  
prima, & פ sub secunda: id quæ tantum in tertia præ-  
teriti masc. singulari. vt, פקר adhesit, עקר quieuit. In  
reliquis enim omnibus conuenit cum פקר. Rarissi-  
ma autem פ habet sub prima, & holem in secunda.  
vt, פקר timuit, פקר potuit, פקר minor fuit. Cuiusmo-  
di certè retinent holem per totum præteritum, præ-  
terquam in tertia persona sing. fœmin. vt, פקרה potuit  
mulier. & tertia plurali. vt, פקרו potuerunt viri, vel mu-  
lieres. Et est tantum hæc diuersitas in præterito: nam  
alibi vbique imitantur פקר vel פקר sedit, eorum quæ  
incipiunt à פ, paradigma.

Hic vocū quarū vna

alteri est opposita, dex-

tera masculini gen. est,

& sinistra fœmin. Cui

verò nulla opponitur,

communis. vt, פקר visi-

tauit vir, פקרה visitauit

fœmina, פקרות visitauit

ego vir, vel ego mulier.

Vbi duo signantur

accētus, prior qui iux-

ta פ ponitur, vt seu a se-

Exemplum:

Præteritum

פקר vel פקרה

פקרות vel פקרות

פקרות

פקרות

פקרות

פקרות

פקרות

פקרות

פקרות

פקרות

פקרות

פקרות

פקרות

פקרות

פקרות

פקרות

עקר

עקר

עקר

עקר

עקר

עקר

עקר

עקר

עקר

עקר

עקר

עקר

עקר

עקר

עקר

עקר

עקר



## De Specie.

Species verborum sunt duę, primitiua. vt, פָּקַד, & deriuatiua. vt, אָזְנִי auscultauit, siue aures prębuit. ab אָז auris.

## De coniugatione.

Coniugationes Hebręorum sunt septem (quas בְּנֵינִים. i. structuras vocat.) Tres actiue, totidem passiue, & vna actiua & passiua: per quas omnes vnum atque idem verbum (quod mirum est) coniugari potest, voce & significatione nonnihil immutata. Eas (vt Latini) non solent vocare primam, secundam, tertiam, &c. sed peculiari suo nomine vnamquamque appellant.

## Annotatio.

Quia, vt iam dictum est, oportet omne thema tribus constare literis substantialibus, vsu factum est apud Grammaticos, vt per א, intelligant primam literam cuiusque dictionis, per י, secundam, & per ל, tertiam: eo quod in hac dictione לַיָּד, operatus est, prima litera sit א, secunda י, & tertia ל.

## Coniugatio קָל, siue לַיָּד.

Hebręorum prima coniugatio binomia est. A natura enim sua קָל, id est, leuis, seu expedita vocatur: quod pro coniugationis indice nullam asciscat sibi literam seruilem, nec daghes forti secunda radicalis litera grauetur. Vocatur, etiam לַיָּד, à vetere paradigmatē, à quo etiam sortitę sunt denominationē ceterę coniugationes. A לַיָּד enim illo vetere exemplo, coniugatio לַיָּד appellatur: similiter & alię hinc nomenclaturam sortiuntur, vt suo videbitur loco.

Complectitur.

לַיָּד apud veteres Grammaticos commune erat exemplū vt nunc est פָּקַד quod à neotericis substitutū est (vt puto) ne laboraret, in litera gutturali יד nuntianda rudiores.

(est,) id est, vir visitat. Similiter Paul. vt, הוּא פָּקַד, ille visitatus פָּקַד אֶתְּ, tu visitatus, אֲנִי פָּקַד, ego visitatus. & sine pronomine, אִישׁ פָּקַד, vir visitatus. Sic in fœmin. genere. vt, הִיא פָּקַדְהָ, illa visitata אֶתְּ פָּקַדְהָ, tu visitata, אֲנִי פָּקַדְהָ, ego visitata. & cum nomine, אִשָּׁה פָּקַדְהָ, mulier visitata. &c.

## De Genere.

Genus duplex apud Hebręos sortiuntur verba, nempe verbale & nominum. Non enim omnium generum sunt verba Hebręa, vt Gręca, & Latina: sed sunt mascul. generis. vt, פָּקַד, visitauit vir. Vel fœminini. vt, פָּקַדְהָ, visitauit mulier. Quædam etiam sunt vtrique generi communia. vt, פָּקַדְתִּי, visitauit ego vir, vel ego mulier.

## De Numero.

Numeri verborum sunt duo, singularis. vt, פָּקַד, visitauit, & pluralis. vt, פָּקַדוּ, visitauerunt.

## De Persona.

Personę verborum sunt tres, tertia. vt, פָּקַד, visitauit. secunda. vt, פָּקַדְתָּ, visitasti. & prima. vt, פָּקַדְתִּי, visitauit. Qua tamen ratione ducti ita suas personas collocent, non satis scio, nisi fortē honoris & modestię gratia, vt Galli solent. Dicunt enim illi, *luy, vous, & moy*. Quia immodestē diceretur, *moy, vous, & luy*. vel quod thema nudum in tertia persona, à qua ceterę deducuntur, potissimū appareat.

## De Figura.

Figurę verborum sunt duę, simplex. vt, פָּקַד, visitauit. & composita. vt, פָּקַדְהוּ, visitauit illum.

De Specie.



בְּכָל-עֲמָלוֹ שֵׁי עָמָלֵךְ Quid residui (est) homini, ex omni labore suo, quo laborabit, id est, laborare solet, Ecclesiastæ 1. & similia multa. Vel plurimum illud circumloqui per Benoni. i. intermediū. Sic enim appellare solent præsens tempus, q̄ sit constitutū inter præteritū & futurū. Nō autē q̄ verbū sit, sed participium. Illud Latini præsens appellāt. Cuiusmodi sanē circumloquutio, participij præsens pro presenti verbo, quia creberrima est, exempli illustratione nō eget. Imperatiuus autē præsens tēporis esse potest.

Sic participiū præteritum habent Hebræi, quod פָּעוּל appellant, quo significatur aliquid præterito tempore factum, quod tamen adhuc permaneat. vt, הַבַּיִת בָּנוּי, id est, domus ædificata, quæ tamen adhuc stat, vel (si de re materiata non sit sermo) cuius adhuc recens sit memoria. vt, בָּקָר, id est, visitatus, recenti visitatione videlicet. Si enim loqui velles de domo iam solo æquata, vel de visitatione iam obliuioni tradita, vtendum esset non hoc participio, sed præterito verbi passiu. sic, הַבַּיִת נִבְקָר, domus quæ quondam fuit, sed iam diruta est, נִבְקָר visitatus fuit visitatione quadam iam oblitterata.

Illud etiam notandum, Benoni & Paul omnibus personis esse communia pro ratione dictionis quæ illis adiicitur: vt si adiiciatur pronomen tertiæ personæ, erit & benoni tertiæ. vt, הוּא בָּקָר ille visitās (est) id est, visitat. Si secundæ, erit secundæ personæ. vt, אַתָּה בָּקָר tu visitans (es), i. visitas. Si pronomini primæ personæ, erit primæ. vt, אֲנִי בָּקָר ego visitās (sum) i. visito, vel sine pronomine. vt, אִישׁ בָּקָר: vir visitans (est)

C 3

## De verbo.

Verbo accidunt, modus, tempus, genus, numerus, persona, figura, species, & coniugatio.

## De modis.

Modi verborū sunt quinque, indicatiuus, imperatiuus, optatiuus, subiunctiuus, & infinitiuus. Quādoquidē præteritū, quod vnicū habent, similiter & futurū, cū occurrūt in bibliis, vertenda sunt pro commoditate & exigentia sensus, per indicatiuum, vel optatiuum, vel subiunctiuū. vt, בָּקָר significare potest pro rei exigētia, visitauit, vel visitaret, vel visitauerit, vel visitauisset. Itidem futurum. vt, אֶבְקֹר visitabo, vel visitem, vel visitauero. Sic de aliis vtriusq; personis. Infinitiuum autē & imperatiuū separatim habent.

## De tempore.

Tempora verborum sunt quatuor, præteritum (quod pro commoditate lectionis vertendum est, modò per perfectū, modò per imperfectū, & modò per plusquā perfectū,) Benoni, Paul, & Futurum.

Præterito tempore etiam frequenter (Prophetæ præsertim) non temerè, pro futuro vti solent. Nam præteriti temporis verbo nuntiare aliquid enenturum, maiorem rei certitudinem significat. Nō enim rara est Heterosis apud illos.

Obiter etiam notandum, apud Hebræos nullum esse verbum presentis temporis pro indicatiuo, vel optatiuo, vel subiunctiuo, sed eos nonnunquam pro eo vti præterito. vt, וַיֵּרָא הָאֵל & ortus est, id est, oritur sol, Ecclesiastæ. 1. & frequenter alia: Vel futuro, (præsertim in rebus solitis.) vt, יִהְיוּ לְאָרֶם מה-יִהְיוּ לְאָרֶם בְּכָל-



*Séma*) est primitiua & primigenia illa dictio, à qua adiectis aut detractis literis, vel syllabis, vel mutatis motionibus manant personæ, numeri, genera, tempora, participia, nomina, & cætera id genus discrimina: quibus dictionem, à dictione discernimus. Illa duntaxat tribus constat literis radicalibus, quæ semper expressæ & consonantes sunt in dictionibus perfectis. Quòd si detracta aut obmutescens fuerit trium illarum literarum aliqua, radix seu dictio, tunc erit imperfecta: cuius cognoscendæ suo loco, post verba perfecta regulas docebo, & erit facilis ratio. Quæ autem themata pluribus quàm tribus cōstant radicalibus literis, pauca sunt pura Hebræica. Sunt enim illa potius exotica & peregrina. De quibus suo loco.

Dignum insuper notatu est (vt facilius thematis cognitionem assequaris) Hebræorum literas, in vndecim יסודיות, id est, radicales, seu (vt ita dicam) fundamentales diuidi. Illæ sunt, ג, ו, ח, ט, ק, צ, פ, קו, קי, קכ, קל, quæ semper sunt de corpore dictionis: quare in functione illarū cognoscēda, nihil negotij est. Et in vndecim כְּתָב שְׁמוֹ אֱלֹהִים, i. seruales, seu ministeriales, (quæ tamē nō nunquā sunt de corpore dictionis): ex quibus quatuor א, ל, ב, ש tantum seruiūt præpositæ primæ thematis literæ. Quatuor verò, כ, נ, ה, מ seruiunt modò præpositæ, modò postpositæ themati: & tres י, ו, ת in principio, medio, & fine ancillantur. Quarum omnium functiones posthac, vel sparsim in hoc opere, vel tractatu speciali in fine huius libelli diffusè satis ostendemus.

C<sub>2</sub> De verbo.

ralem, vel dualem numerum: vt à טוב fit plural. טובים,  
à טובה fit plurale טובות, à שר fit plurale שרים, à שרה fit  
plurale שרות, à יר fit in dualי יר, à רגל fit רגלים רגל, &  
fic de aliis.

Casus tamen ( cū in quouis numero nomina  
sint indeclinabilia ) non ex terminatione cognoscū-  
tur, vt fit apud Græcos & Latinos, sed præpositis ar-  
ticulis, aut præpositione, dicunt, **הַסֵּפֶר הַזֶּה** liber **הַסֵּפֶר** libri  
**בַּסֵּפֶר** libro **אֶת הַסֵּפֶר** librum **מִן הַסֵּפֶר** à libro. Vel ex oratio-  
nis contextu. vt, **הַסֵּפֶר הַזֶּה** liber Petri. De his articulis  
postea latiùs suo loco.

Annotatio.

Nullum habent Hebræi nomen comparatiui, aut superlatiui gradus, sed eum circumloquuntur per particulas יותר, id est, magis, מן, id est, quàm, & מאר, id est, valde. vt, יותר חזק, magis fortis (fortior,) מאר חזק valde fortis (fortissimus.) Quum tamen adhibent particulam מן comparatiuo, plurimum non exprimitur יותר magis, quod tamen sup- plendum est. vt, טוב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִכְשַׁח בְּאָרֶס, Bonum (est) confidere in Domino (magis) quàm confidere in homine, Psal. 118. secundum Latinos. 117. Vbi supplendum venit, magis.

Classes nominum imperfectorum, post verborum imperfectorum formas Deo duce, faciliè docebimus. Prius tamen quàm ad verba nos accingamus, quid sit thema, seu radix, literas radicales à seruilibus discernentes doceamus.

Radix seu thema quid.

Apud Hebræos שֹׁרֶשׁ, id est, radix (quam Græci  
ῥίζα)



rus iste dualis à singulari, addendo ים syllabam, pathah & accentu posito sub litera mox præcedenti. ut, à יד manus, singulari: formatur duale ידים duæ manus, à רגל pes, רגלים duo pedes, ab און auris, אוניו duæ aures, ab עין oculus, עיניו duo oculi. ab אף naris, אפיו duæ nares, à שפה labium, שפתיו duo labia. & alia. Pluralis numerus masc. nominis & participij magna ex parte formatur subiungendo literam ם, ultimæ literæ singularis, quæ tunc affici debet hirc magno. ut, à צדיק iustus, formatur plurale צדיקים iusti à מלך, rex, fit מלכים reges. Sunt tamen nonnulla quæ non adhibito ם, sed ן, insignitæque ultima litera singularis hirc magno, formant plural. num. masc. ut, à קורס cursor, formatur קורסים & רצין cursores, 4. Reg. 11. ab עי aceruus fit עינים, Psalm. 79. & עיני acervi, Mich. 3. & alia in Miclol: In quibus omnibus, accentus semper est in ultima.

Fœmininorum nominum & participiorum, item pluralis numerus, à singulari fit mutando ה id est ה & ם in ות. ut, à טובה bona, fit plurale טובות bonæ, à גדולה magna, גדולות magnæ: quæ accentum etiam in ultima semper habent.

Notandum est hoc loco, pauca quædam anomala à superioribus excipi regulis, de quibus satis diximus in opere grammatico.

#### De Casu & Declinatione.

Nomina apud Hebræos duntaxat variantur è masculino genere in fœmininum: quod adiectiuorum proprium est. ut, שר princeps, שרה princeps fœmina: טוב bonus, טובה bona. Vel ex singulari in plu-

C ralem,

tum, masc. & fœm. neutrum genus nescit.

Fœminina verò ea sunt nomina & participia, quæ terminantur in ה præcedente ם, & accentu in ultima. ut, צדקה iustitia מלכה regina, פוקרה visitans fœm. vel in ה præcedente ם. Quæ omnia semper accentum habent in penultima. ut, תפארת pulchritudo, עטרת diadema. פוקרת visitans fœm. Reliqua omnia cuiuscunque fuerint terminationis, generis erunt masculini: nisi quòd aliquando (quemadmodum apud Latinos) quædam sunt irregularia, quorum genus facillè inter legendum vel ex adiuncto verbo, vel ex adiectiuo cognoscitur, ut fusiùs docuimus in Grammatica.

Notandum obiter, plurimùm genus fœmininum à masculino formari adhibito ה, præcedente ם & accentu. ut, à גדול magnus, גדולה magna, à טוב bonus, טובה bona. & similia.

#### De numero.

Numerus in nomine triplex, singularis. ut, אלף mille, מאה centum. Dualis. ut, אלפים duo millia, מאתיים ducenta. Pluralis. ut, אלפים plura milia quàm duo, מאות pluries centum.

Notabis interim, pauca quædam per dualem duntaxat numerum declinari. ut, שמים calis, מים aquæ, צהריים merides, רמים duæ molæ pistrini, inferior & superior, אבנים postis, vel lapis super quem fingit figulus vasa sua, qui plurimùm in modum duarum molarum est. & alia. Sic per dualem inflectuntur numerum nomina significantia res natura geminas. ut, ידים duæ manus, in quibus formatut semper nume-

rus



non sunt consonantes. Habent etiam semper accen-  
tum proximè ante - . Et (quia huiusmodi dictiones  
etiam aliis vna syllaba videntur longiores) pathah  
illud dicitur פֶּתַח וְנוֹכַח, id est, pathah suffuratum  
seu usurpatum, quòd præter consuetudinem alia-  
rum huiusmodi habeant pathah sub vltima thema-  
tis litera.

Post hirec { שֵׁיתּ planta.  
magnū.vt { תְּהָרִיעַ pſternes.

pōst..vt { הָפַתח adapire.  
יָדַע cognoscēs.

Post i. vt. { רוּחַ spiritus. post holé. vt. { מְשֹׁחַנְגֶּרֶת ungere.  
 { יָדוּעַ cognitus. { שְׁמִיעַ audire.

Post etiam nonnunquam. vt, **וַיִּינֵי** Iosua, Aggei. i.  
Legitur etiam **נִצָּח** fiduciam habēs (fretus,) Plal. 112.  
Et hæc de Pronuntiatione.

## De Nomine.

Sunt apud Hæbreos tantum tres orationis partes, <sup>(Hæbreorum)</sup> ~~id est~~, id est, nomen, <sup>וְשֵׁם</sup> וְשֵׁם, id est, verbum, & <sup>וְכֶלֶם</sup> וְכֶלֶם, id est, significativum: per quod intelligunt articulum, pronomen, & cæteras partes orationis indeclinabiles. Sed quia parum negotij est in declinandis nominibus, cum quod accidentibus, nempe qualitate, figura, & specie, cum Latinis omnino conveniāt (que brevitati studentes omisimus) tum quod genera, numeri, casus, declinatio, & gradus cōparationis, breviter tractari possint. De his quā brevissimè fieri poterit, dicemus: & primum.

De genere.

Hebræorum idioma generibus duobus conten-  
tum

ut, ישר rectus, שִׁכְרָה sicera, פְּקִידִים præfecti, קֹדֶשׁ sancti-  
tas. פְּקִידִים visitati.

In quibus tamen motio longa præcedens habet secum accentum, inscribi potest daghes literæ sequenti. vt, יִמָּר in mari, יִמָּר illic: vbi vides post י ponitur daghes in מ, sed accentu præcedente, qui retineat remoreturque primam syllabam: ita tamen, vt non separata videatur à sequente, sed suspensione quadã vocis ab ea ita distincta, vt liberata audiatur à daghes, ne eius sonus abrumpatur.

E' cōtrarioverò motiones breues ipsas semper sequitur daghes. vt. **וְכָה** pura, **הַזֶּה** solennitas illius: vel seu a quiescens. vt. **מִצְרַיִם** Aegyptus, **שְׁמֶרֶךָ** custodite.

Si tamen ponatur accētus iuxta motionem breuem,  
litera sequens rarò habebit daghes. vt, בית, domus, בַּיִת,  
vestis: & similia. Quòd autem aliquando sequatur  
daghes, quanuis cum motione parua sit accentus,  
exemplum habes תַּסְתַּנַּח dimittes eam, Exod. 23.  
& alia. Degenerant tamen pauca admodum parti-  
cipia præteriti temporis vsu magis obseruanda, in  
quibus, post motionem breuem, quanuis ipsa non  
habeat iuxta se accentum, sequitur raphe, vt, פָּקָדִים  
numerali, Exod. 30.

De y, & n.

Hæ duæ literæ, in principio vel medio dictionis, cum sint veræ consonantes, feriunt subscriptam, vel sequentem motionem vocalem: in fine verò post ultimas quatuor motiones magnas, habent pathah, post cuius vocem proferri debent: quare iustæ tunc non



Post alias autem omnes motiones, ׀ vel est affectū motione vocali, & sic consonans. vt, הֵיִת fuit: vel coalescit motione destitutum. Coalescit autem ׀ in fine dictionis, post quatuor istas motiones, ׀, ׀, ׀, ׀, cū præcedenti syllaba, sicut vocalis in diphthongo, & pronūtiatur post ׀ & ׀, vt y in dictionibus Gallicis *iray*, *diray*, *feray*. Post holem, vt y, in dictione Gallica *toy* & post ׀, vt y in fine dictionis Gallicæ *luy*.

Exempla ׀ coalescētis in fine dictionis post quatuor præscriptas motiones.

Post ׀. vt, אֲדֹנָי, adonai, Dominus, <i>ἡσουλλάβας.</i>
Post ׀. vt, דְּבָרַי, deuari, verba mea, <i>ἡσουλλάβας.</i>
Post holem. vt, גֹּי, goi, gēs, הֵיִת hoi, heu, <i>μονοσυλλάβας.</i>
Post ׀. vt, בָּנִי, banui, ædificatus, <i>δισυλλάβας.</i>

Hæ tres literæ ׀, ׀, ׀, etiam in motione parua ׀ actu quandoque quiescunt. vt, ׀ iuncus. ׀ ager. ׀ verba tua.

Quomodo porrò quatuor istæ literæ ׀ delitescant & occulantur in syllabis longis, aut vocentur ׀. i. permutabiles, aut ׀ id est addititiæ, siue paragogicæ, vide in nostro Grammatico opere.

### DE VTRARVM QVE MOTIONUM NATURA.

Motiones magnæ liberam pronuntiationem postulant, quam daghes & seu quiescens abrumpunt & vrgent, post se neutrum illorum admittunt.

B 3 vt,

motione afficiantur vocali, & ob id literæ ׀, id est quiescētes seu ἀφωνα dicuntur: illarum natura est, vt semper adsint expressæ motionibus magnis, aut non expressæ in ipsis lateant: ita vt motionem magnam proferre non possis, nisi adfuerit, vel intelligatur vna illarum: quare ׀, ׀, id est, matres locutionis, appellatæ sunt.

Post ׀. vt, צָבָא, exercitus, Num. 1.  
 Post ׀. vt, כִּסֵּא, thronus, Ester 1.  
 ׀, tantum in fine & medio dictionis si-  
 let

Post hirec magnū. vt, בְּרִיא, pīguis, Iud. 3.
Post holem. vt, בָּאֵי, veniendo veniet, id est, certè veniet, Abac. 2.
In medio dictionis. vt, בָּאֵל, comedet ex eo. Exod. 12.
Post ׀. vt, פְּנֵים, discrimen seu ratio personarum, Esa. 3.

Post ׀. vt, מִגְרָה, migravit Iehuda, Threno. 1.  
 in fine obmutescit

Post ׀. vt, אֶרֶץ, leo, Gen. 49.
Post holem. vt, מִגְרָה, migrare, Amos. 5.

׀ tantum quiescit

In medio. vt, נָכוֹן, prudens, Prouerb. 10. & in fine, semper sub holem. vt, לִי illi.
--

׀ non propriè silet & obmutescit in aliqua motionum, præterquàm in ׀. vt, עֵינַי, oculi mei, Psal. 26. aut in ׀. vt, דְּבָרַי, verba illius: & alia propemodum infinita. Sic in ׀. vt, דְּבָרַי, verba tua.

Post



tibi subscribam, quibus camets motionem magnā ab ateph camets, quando suū Seua perdit, discernes.

Prima, si aliquando post  $\text{׀}$  venerint daghes & accentus, iam illud camets non est motio magna camets, sed ateph camets quod amisit seua, semper per ou, siue o, & nō per a legendum. vt,  $\text{וְהָיָה כִּלְוֵי הַפָּלֹחַ דָּוִד}$  absolutæ sunt preces Daudis. Psalmo. 72. ita in quibusdam exemplaribus legitur.

Secunda, si sequatur post  $\text{׀}$  seua quiescens, id est, si camets præcedens non habeat iuxta se methegh, vel alium quemuis iustum accentum, tunc non erit camets, sed ateph camets perduto seua. vt,  $\text{וְהָיָה כִּלְוֵי הַפָּלֹחַ דָּוִד}$  Sapientia.

Tertia, omne camets vltimæ syllabæ iunctum per virgulam, quam Hebræi  $\text{מַקֵּף}$  vocant, cum sequenti dictione, si non habeat post se  $\text{א}$  vel  $\text{ה}$ , est ateph camets suppresso suo seua. vt,  $\text{וְהָיָה כִּלְוֵי הַפָּלֹחַ דָּוִד}$  omnes inimici mei. Psal. 3. Sine maccaph enim scribendum  $\text{בֵּל}$  per holem: similiter in  $\text{וְהָיָה כִּלְוֵי הַפָּלֹחַ דָּוִד}$  (ne irrumpat in eos) Exodi. 19. vbi  $\text{ר}$  litera afficitur ateph camets propter virgulam maccaph.

Quarta, in verbis in quib⁹ in vltima syllaba est  $\text{׀}$ , & nullus vnā cum illo est accentus, quod potissimum in quibusdā futuris obseruatur, tale est ateph camets desiderato seua, vt  $\text{וַיִּקְרָא קַיִן}$  Et surrexit Cain, Genes. 4.

De literis  $\text{א ב ג ד}$ .

Hæ quatuor literæ nullum sonum emittunt, nisi

B 2 motione

Regula.

Notandum insuper post seua mobile nunquam sequi daghes, vnica tantum dictione excepta  $\text{וְהָיָה כִּלְוֵי הַפָּלֹחַ דָּוִד}$  dux: vbi post seua mobile ponitur daghes.

Puncta rapta, id est, raptim legenda, quæ etiam ob eorum compositionem cum seua, semipuncta dici possunt.

א.  $\text{הַטֵּף פָּתַח}$  Hateph pathah, id est, raptum seu semipathah. paruum pathah.

ע.  $\text{הַטֵּף סֶגוֹל}$  Hateph segol, id est, raptum seu semisegol. paruum segol.

Notandum gutturales literas se & præcedentes literas notare, hoc est, si gutturalis litera habeat hateph pathah, præcedēs litera plurimum habebit motionem affinem, nempe pathah. Si vero hateph segol, præcedens habebit segol: & ponitur methegh accentus protractionis, qui instar lineæ perpendicularis pingitur, cum motionibus, quæ præcedunt puncta rapta. vt  $\text{וַיַּעֲלֶה}$  Ascendet.  $\text{וַיִּסְקֶה}$  addet. hoc etiam fit cum hateph camets vt,  $\text{וַיַּעֲלֶה}$  itatuetur.

Regula.

Quoties seua debet legi sub aliqua ex gutturalibus literis debet componi seu dilatari per  $\text{׀}$ , aut  $\text{׃}$ , aut  $\text{ׂ}$ , quoniam seua simplex legi nūquam potest sub aliqua ex gutturalibus literis. De  $\text{׀}$ :

Huic motioni  $\text{׀}$  in quibusdā codicibus ascribitur seua dextro lateri sic  $\text{׀}$ , in quibusdā verò non, quare in huiusmodi codices incidens ne allucineris, putās illud esse camets magnum, certas quatuor regulas tibi



tescat, & certis in locis legatur.

In locis tamen in quibus legitur, omni Iehudæorum de eius lectione relicta superstitione morosa, curiosa & molesta, dicimus ipsum sonare ut e brevissimum: obiter, quando legi debeat, regulas certas subscribentes.

Primò, legitur seua, quoties sub prima dictionis litera ponitur. ut, **רְבִירִים** verba.

Secundò, quādo præcedit ipsum vna magnarum motionum. ut, **שִׁמְרוּ** custodiuerunt.

Tertiò, quando ponitur sub litera cuius mādītulio inscribitur daghes. ut, **נִסְרָו** narrauerunt.

Quartò, si eadem litera bis continentur scribatur, & prima habeat sub seua, habet illud mobile. ut, **הִלְלוּ** ecce me, **הִלְלוּ** laudate.

Quintò, si duo seuaim veniant continenter in medio dictionis, primum quiescet, & alterum legetur. ut, **וְיִלְמְדוּ** docebunt. In fine autem dictionis si duo seuaim concurrant, vtrunque semper quiescit. ut, **וַיִּבְכֶּה** & fleuit, Genes. 27. etiam sub litera habenti in complexu suo daghes. ut, **וַיִּשְׁתֶּה** & bibit, Genes. 9.

## Regula.

Omnis vltima litera quatuor literis **אדוי** exceptis virtute continet seua, quod quidem apparet, si quippiam adiungatur. ut in **פִּקְרָו**, si addatur syllaba **ת**, formatiua secundæ personæ præteriti masculini generis, elucescit in **ר** seua. ut, **פִּקְרָתָהּ**.

B Regula.

quod tunc nota vocalis longæ v est, ut **לִוְיָהוּ**, vtinam.

De **דגש**.

Punctulum inscriptū medītullio literarū ab Hebræis daghes dicitur: cuius quidem capaces sunt omnes literæ, præter quatuor gutturales **א, ח, ע, ו**. Illud porrò est duplex, alterū **חֶקֶק**, id est forte, cuius officium est, ut sonum literæ (cuius gremio inscribitur) cōduplicare videatur: ut **שִׁבְרָו** Sibber. Alia eius officia facillè vsus te docebit. Alterum **קָל**, id est, lene est, cuius tantum sunt capaces literæ sex **ב, ג, ד, ה, ו, ז**, dum ponuntur duntaxat in principio dictionis, vel post seua quiescens plurimum. ut **וְיִבְכֶּה**, recordaberis, masculini gene. & sic de aliis. Has enim sex literas ita mutat daghes lene, ut sonent

**ב ג ד ה ו ז**

Cum verò abest, molliùs siue remissiùs sonant: nempe **ת** th siue **θ**. **פ** ph siue **φ**. **כ** ch siue **χ**. **ד** dh siue **δ** lene. **ג** gh. **ו** vt **υ** siue u consonans. Cætera vide in nostro Grammatico opere: illud enim tibi plenum erit commentarium in has Institutiones vbique.

De: **שׁוּא**.

Duo punctula, quorum vnum alteri superponitur, seua appellantur: dicitur etiam minister motionum omniū seua, eo quòd modò præponatur, modò postponatur decem motionibus vocalibus, & æquè illis inseruiat. Eius natura est, ut ad venustatem pronuntiationis, certis in locis quiescat, siue obmutescat,



DE LITERIS ET PUNCTIS.

Alia dentium. vt, קסרין  
Alia labiorum. vt, בוקר  
Obiter porro notandum, etiam in aliis linguis,  
(nam multum hoc confert ad vocum formationem  
in illis intelligendum) literas eiusdem organi frequen-  
ter inuicem substitui, & affines ob id dici.  
Haecenus de Literis.

DE PUNCTIS, SIVE MOTIONIBUS VOCALIBUS.

Sunt apud Hebraeos puncta quaedam, quibus  
vice vocalium vtuntur, quae ab illis commodè תנועות,  
id est, motiones vocantur, quod per eas moueantur  
literae. Eas in quinque paruas, & quinque magnas  
diuidunt.

\*Hirc magnū  
à paruo dif-  
fert, quod Hi-  
ric magnum se  
quatur Iod o-  
ciosum, parū  
minimè.  
\*Hateph ca-  
mets per o, vel  
ou, raptim le-  
gendum cen-  
seo, ab eius ho-  
mine קמץ,  
quod raptum  
significat.

Paruae.		Motiones.		Magnae.	
Patha פתח	ב a	Camets קמץ	ב a	Tfere צרי	ב e
Segol סגול	ב e	*Hirc חיריק קטון	ב i	*Hirc חיריק גדול	ב i
Hirc חיריק	ב i	Holem חולם	ב o, u	Surec שורק	ב u
*Camets קמץ	ב o, u				
Kibbuts קיבוצ	ב u				

Holem motio, modò super vaf, vt לו, illi, & dici-  
tur holem plenum, siue turgidum: modò sine vaf, vt  
כה, sic, & dicitur holem imminutum siue deficiens,  
reperitur. Surec autem nunquam nisi in gremio vaf,  
quod

DE LITERIS.

k קו Koph  
r רש Res  
f שין Sin  
t תו Taf

ק  
ר  
ש  
ת  
\* Hæc litera  
in punctulo in  
dextero cornu  
sic vs, magis  
stridet q̄ s,  
cum in sinistro  
verò, sic vs,  
vt s, siue d  
omnino sonat.

Quæ in serie Alphabeti figura angulari iungun-  
tur, duas habent figuras: quarum posterior finem  
dictionis tantum occupat.

LITERARVM AFFINITAS.

Monstratis iam quatuor literarum accidentibus,  
quæ sunt Nomen, Figura, Ordo (cùm enim nume-  
rent illi per literas, ordinis habenda est ratio) & Po-  
testas, siue prolatio, superest docere nunc quintum li-  
terarum accidens, quod est in proximitate earum, quæ  
concordis ferè sunt figuræ, aut soni.

Literarum scripturæ penè similium tibi figuras sub-  
iecimus, ita vt assimilis simili supponatur, vt.

ב נ ר ה ו ט  
כ נ ר ה ו מ  
Soni ferè eiusdem.  
ה ו ט כ  
ח צ ת ק ש

Omnes hæ literæ rursus in quinque distribuun-  
tur classes, secundum differentiam & diuersitatem  
organorum humanæ vocis. Alia enim dum pro-  
feruntur, adminiculo gutturis potissimum egent.

vt,  
Alia palati. vt,  
Alia linguæ. vt,

אחחע  
ויבק  
רמלנת  
Alia



# DE LITERIS.

\* Quia litera  
est aspira-  
tio lenissima,  
nulla habet li-  
terā vel Gra-  
cam, vel Lati-

Hebræorum literæ viginti duæ, omnes cōsonantes.

Pronuntiatio si-  
ue Potestas.

Nomina.

Corpus & ordo  
literarum.

na, sibi respo-  
dentē, expres-  
simus eius po-  
testatē perspi-  
ritum tenuem  
Græcorū: &  
sic ex lenitate  
sua non vide-  
tur audiri ei  
sonus, sed tan-  
tū motionis  
vocalis, qua  
afficitur.

\* Huius literæ  
vis est sup-  
pressa, quod  
nullus possit li-  
teris referri:

est enim aspi-  
ratio deſa, non  
sonans ut ch, m  
sed deſius aspi-  
rans quā h  
nostrū, & for-  
matur in no-  
do gutturis.

\* Hæc litera  
est aspiratio  
quā non scri-  
ptura, sed tā-  
tū viua vox  
exprimere po-  
test: fitque dū

flatus narium adminiculo in extrema gutturis parte strangulatur, & ad sonum nostri  
G imo gutture pronuntiati accedit.

א Aleph

ב Beth

ג Gimel

ד Daleth

ה He

ו Vaf

ז Zaiin

ח Heth

ט Teth

י Iod

כ Caph

ל Lamed

מ Mem

נ Nun

ס Samech

ע Aiin

פ Pe

צ Tfade

ק Koph

ר Resh

ש Shin

ת Tade

יוד

קאפ

רעש

שין

תאד

יוד

קאפ

רעש

שין

תאד

id mercede & ære publico præceptoribus. Cuius exempli  
vestigia subsequutus, Christianiſ. & ingentis nominis Rex  
Galliarum Franciscus Valeſius, in cōmunem totius religionis  
Christiana utilitatē, in omni disciplinarū genere professores  
cōstituit: ita ut sub ipso, ut cū Plinio de Traiano imperatore  
loquar, spiritum & sanguinem studia receperint. Quos de-  
inde professores Henricus eius filius inuictiſ. Rex, & effi-  
gies paterna probitatis magno & stabili fauore continuans,  
noſtras omnium operas honestis stipendiis redimit, consilio  
potissimū Illuſtriſ. Cardinalis & Principis Caroli Lo-  
tharingi omniū eruditorum fautoris, quod ipse eruditissimus  
sit. Proſpiciat nanque Henricus Chritianiſ. Rex multis  
iam pridem exemplis admonitus, quod ubi non maximè vir-  
tus in honore habetur, ibi firma non potest esse res publica, & Arist. 2 Polit.  
plerosque ex omnibus orbis partibus esse, foreque optimo na-  
tos ingenio, qui rei familiaris, angustia preſi, dum priuata  
mercedis præceptoribus tribuenda inopia deſisterent, ob eam  
singulari & tam oportuna priuarentur institutione. Itaque  
quia Grammaticam eruditionem disciplinis cæteris haud  
immeritò quidē præferendā duxit legislator ille Charondas,  
sequutus ego in hoc illius consilium & mentem, breues ac fa-  
ciles has Institutiones in linguam Hebraicam in gratiā ty-  
ronum studiosorum illius emittere volui, ita ordine & me-  
thodo seruata, ut à minimis ad maiora procedendo illos eò  
deducam, ut opus nostrum de Re Grāmatica Hebræorum,  
quod in has Institutiones, plenum est cōmentarium, omnino  
sine molestia, & citra præceptoris operam is, qui illa inter  
se conferet, intelligere possit, atque deinde seriò & feliciter  
hebraicādo, in sacris authoribus breui tempore versari, plu-  
rimūque proficere. Vale. Lutetia 1558. mense Nouēb.



3  
CHRISTIANO LECTORI IO-  
HANNES QVINQVAREBOREVS  
Aurilacensis ling. Heb. & Cald.  
Regius professor. S. D.



*Q*uando diuinæ bonitati visum est Christiane le-  
ctor, homini ostendere & declarare quis cultus  
sibi maximè placeret, certissimos suæ voluntatis  
elegit interpretes & nuntios, per quos vetus ipsum  
fœdus Hebraicè, nouum verò Græcè & Hebraïsmis sca-  
tens obseruandum mortalibus traderet. Sed, ut verè diuinus  
ille Plato dixit, quia tantum malum hominibus est ignoran-  
tia, ut propter illam nos lateat, cum malè quid agimus, &  
ut idem ait, aduersus ignorantiam vniuersam nullum inue-  
niatur præter doctrinam remedium, deceatque eum, qui ma-  
gnus vir futurus est, neque seipsum, neque sua diligere, sed  
iusta semper, siue à seipso, siue à quouis alio gerantur: nam  
accidet aliqui, ait ille, ut ignorantiam nostram sapientiam  
esse opinemur: ut ignorantia ipsa, Philoni extremus animæ  
morbus, profligetur, studiū tuum præcipuè conuertere ad præ-  
cepta Hebraicæ linguæ, quæ nihil prorsus nisi sanctum, nisi  
purum & honestum, diuinum & cœlestē docet: ita enim di-  
uina doctrina tuum excoles animum, atque eadem relaxabis  
In ciuili, vel eundem, neque, ut ad hoc Plato dixit, te in admirationem  
de Regno. trahet ignorantia. Caterū quum Grāmatica eruditio cæ-  
Bibliotheca hi teris, ut Diodorus Siculus habet, anteponenda sit disciplinis,  
storia lib. 12. Charondas ille Thurius, qui ciues illiteratos tanquam sum-  
mis quibusdam priuatos bonis, simul increpando commonuit,  
legem tulit, qua liberi ciuium omnes in ipso ludo & primis  
literarum rudimentis instituendi traderentur, conductis ad

A 3 id

2  
GILBERTI GENEBRARDI  
Benedictini Mosaceni Aruerni in has  
Hebraicæ linguæ Institutiones.

*D*ogmata sunt ( fateor ) Græcis depicta figuris  
Et latiis, quouis tempore digna legi.  
Rectius utque suo teneas mentem ore loquentis,  
Utque tibi facias hac ratione satis:  
Temporis intereā meliorem impendere partem  
Hebræis longè dignius esse puto.  
Nam cæci quantum laudata poemata vatis  
Iobæis cedunt versibus atque modis:  
Esaiæ quantum Arpinas facundia linguæ,  
Mosaïcisque loquax Græcia tota tropis:  
Et quantum lyrici psalteria musica Regis  
Pindareum superant qualibet arte melos:  
Iudicio nostro tantum, dulcissime lector,  
Concedunt linguæ cætera quæque sacra.  
Quare in eam iuuenes, totis incumbite nervis,  
Atque istud vobis ære paretur opus.  
Nanque ut perdoctus, facilis, brevis author habetur,  
Sic doctum hunc facili condidit arte librum.  
Grammaticen multi multos docuere per annos,  
Nec tamen ullus adhuc præceps ei prædidit:  
A minimis etenim summas delapsus ad oras,  
Ordine quæque mouet, continuatque suo.  
Inspergit varios miræ utilitaris odores,  
Exemplis linguæ semina iacta fouet.



# INSTITVTIO. NES IN LINGVAM

HEBRAICAM, SIVE EPI-  
TOME OPERIS DE RE GRAM-

matica Hebræorum candidatis fœ-  
liciter Hebraïcari cupientibus  
apprimè utilis & necessaria.

*Per Ioannem Quinquarborem Aurilacensem  
linguarum Hebraïcæ & Caldaïcæ  
Regium professorem.*

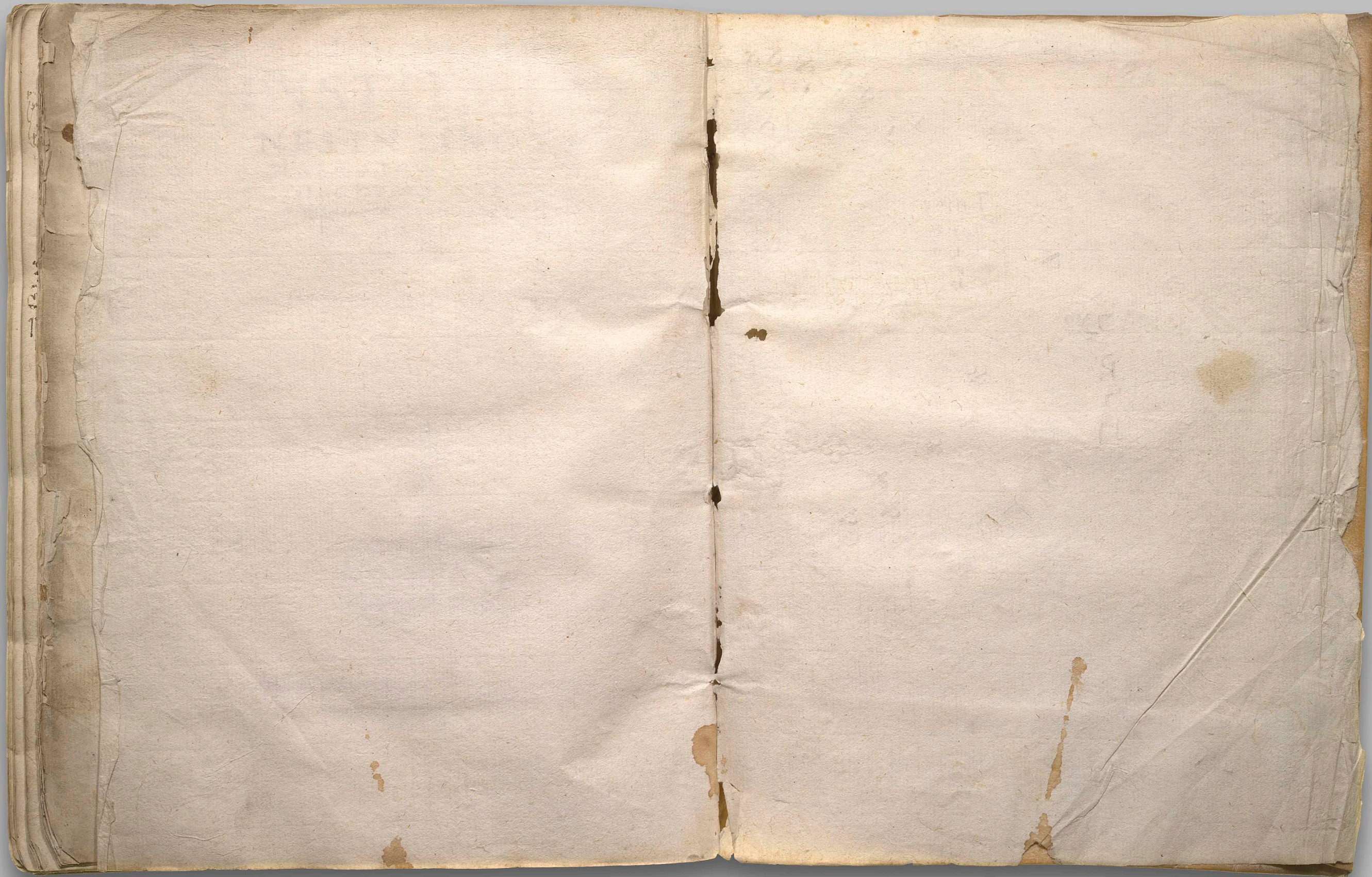


PARISIIS,

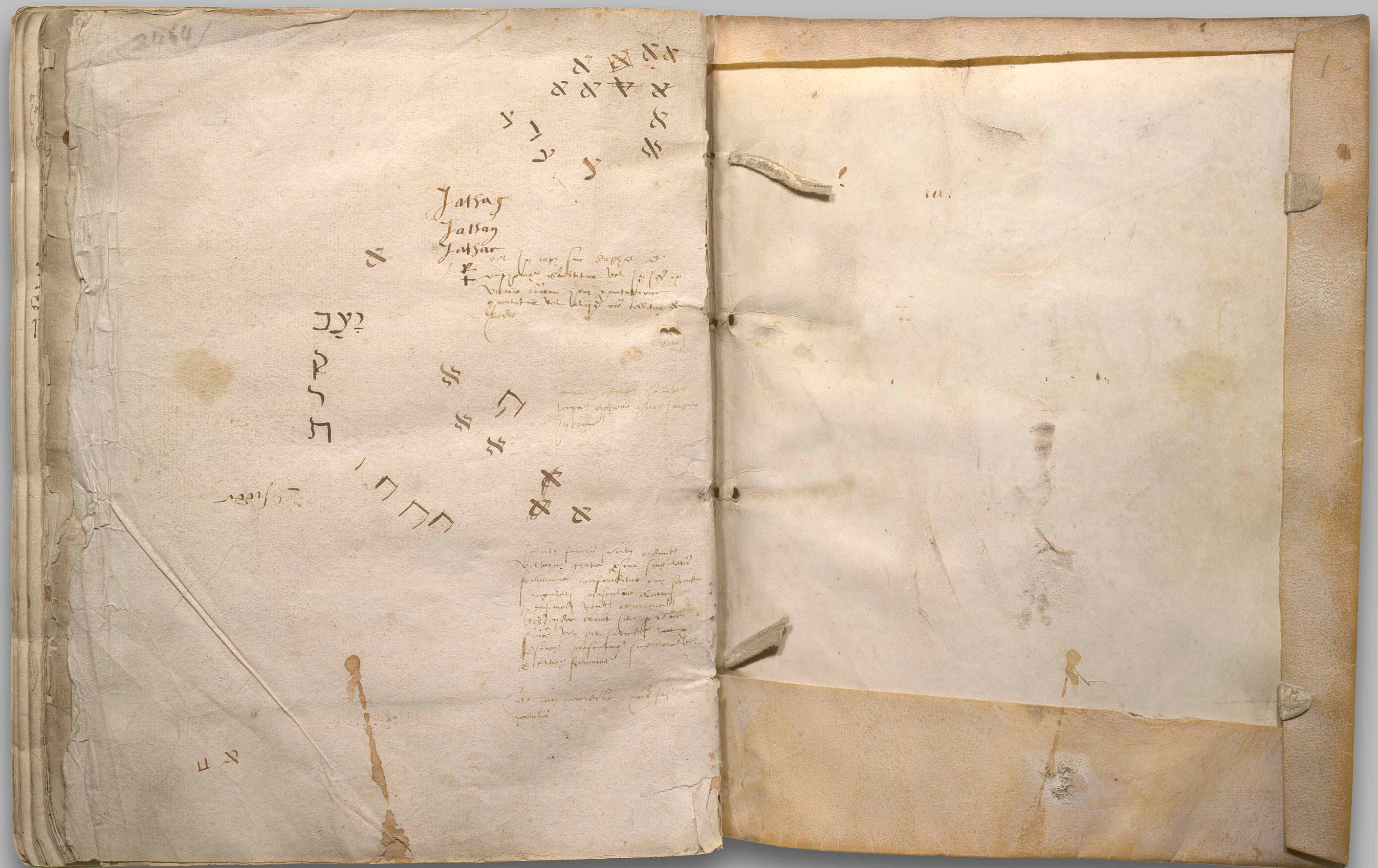
*Apud Martinum Iuuenem, sub insigni D. Christophori,  
è regione gymnasij Cameracensium.*

1559.











GretagMacbeth™

ColorChecker® DC

